

KASBIY STANDART

Yoqilg'i quyish shoxobchasi operatori

(kasbiy standartning nomi)

Reyestr raqami

QR-kod

I. Umumiy ma'lumotlar

1. Kasbiy standartning qo'llanilish sohasi:

Mazkur kasbiy standart yoqilg'i quyish shoxobchalarida (avtomobil yoqilg'isi va moylash materiallarini chakana realizatsiya qilish obyektlarida) faoliyat yurituvchi operatorlarning kasbiy faoliyatini tartibga solishga mo'ljallangan normativ hujjat hisoblanadi.

Kasbiy standart quyidagi tashkilotlar va subyektlar tomonidan qo'llaniladi:

avtomobil yoqilg'isi va gaz quyish shoxobchalarini boshqaruvchi xo'jalik yurituvchi subyektlar;

neft mahsulotlari va gazni chakana sotish bilan shug'ullanuvchi korxonalar;

kadrlarni tanlash, joylashtirish, tayyorlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish bilan shug'ullanuvchi tashkilotlar;

xodimlarni attestatsiyadan o'tkazish, malakani baholash va sertifikatlash tizimlari.

Ushbu kasbiy standart yoqilg'i quyish shoxobchasi operatorlarining mehnat funksiyalari, mehnat vazifalari, zarur bilim, ko'nikma va malakalari, shuningdek mehnatni muhofaza qilish, sanoat va yong'in xavfsizligi, ekologik talablar hamda xizmat ko'rsatish sifati bilan bog'liq kasbiy talablarni belgilaydi.

Kasbiy standart mulkchilik shaklidan qat'i nazar, yoqilg'i quyish shoxobchalarida operator lavozimida faoliyat yurituvchi xodimlarga nisbatan tatbiq etiladi hamda mehnat bozorida yagona kasbiy talablarni shakllantirishga xizmat qiladi.

2. Ushbu Kasbiy standartda quyidagi asosiy tushunchalar va atamalar qo'llaniladi:

bilim – kasbiy faoliyat doirasidagi vazifalarni bajarish uchun zarur bo'ladigan o'rganilgan va o'zlashtirilgan ma'lumotlar;

ko'nikma – mehnat vazifani to'liq bajarishga imkon beradigan bilim va mahoratlarni qo'llash qobiliyati;

kasb – maxsus ko'nikma va bilimlarni talab qiladigan muayyan vazifalar va funksiyalarni bajarish bilan bog'liq bo'lgan ma'lum bir faoliyat turi;

ko'nikma (mahorat) – shaxsning mehnat vazifani samarali bajarishga imkon beradigan bilim va mahoratlarini ma'lum bir sharoitda avtomatik tarzda qo'llay olishi;

mas'uliyat va mustaqillik – ko'rsatkichi xodimning umumiy kompetensiyasini belgilaydi hamda quyidagilar bilan ifodalanadi:

rahbarlik ostidagi faoliyat;

mustaqil ijro intizomi;

rahbarlik faoliyati;

malaka – shaxsning kasbiy faoliyatning muayyan turini bajarishga tayyorgarligini ifodalaydigan, ma'lumot to'g'risidagi tegishli hujjat bilan tasdiqlanadigan bilim, qobiliyat, mahorat va ko'nikmalar darajasi;

Nazorat-o'lchov asboblari (NO'A) – texnologik jarayonlarda bosim, harorat, sath, oqim va boshqa ko'rsatkichlarni o'lchash, nazorat qilish va boshqarish uchun mo'ljallangan uskunalar.

Shaxsiy himoya vositalari (SHHV) – ishchi shaxsni zararli va xavfli ishlab chiqarish omillaridan himoyalash uchun mo'ljallangan maxsus kiyim, oyoq kiyimi, niqob, ko'zoynak, qo'lqop, respirator va boshqa vositalar.

Suyultirilgan uglevodorod gaz (SUG) – asosan propan va butandan iborat bo'lgan yengil uglevodorodlar aralashmasi bo'lib, bosim ostida suyuq holda saqlanadi va ishlatiladi. U transporti, isitish va maishiy ehtiyojlar uchun yoqilg'i sifatida qo'llaniladi.

Siqilgan tabiiy gaz (STG) – tabiiy gaz (asosan metan) bo'lib, u yuqori bosim ostida (200–250 atmosferagacha) siqilgan holda saqlanadi. Asosan transport vositalarida yoqilg'i sifatida ishlatiladi.

Gaz taqsimlash kolonnasi (GTK) – AGZS yoki AGNKSda o'rnatilgan statsionar uskuna bo'lib, suyultirilgan yoki siqilgan gazni transport vositalariga tarqatish uchun xizmat qiladi.

Gaz ballon uskunasi (GBU) – gazni ballonlarda saqlash, yetkazib berish va ishlatishni ta'minlovchi texnik qurilmalar va armaturalar majmuasi. U avtomobil yoqilg'i tizimlari va sanoat obyektlarida ishlatiladi.

Harakatlanuvchan yoqilg'i quyish shoxobchasini (HYOQSH) – statsionar yoqilg'i quyish punkti bo'lmagan joylarda transport vositalari va ishlab chiqarish texnikasiga yoqilg'i qabul qilish, saqlash, tashish va tarqatish uchun mo'ljallangan mobil kompleksdir.

Yoqilg'i moddalar majmuasi (YOMM) – bu yoqilg'i mahsulotlarini (benzin, dizel, suyultirilgan gaz, tabiiy gaz va boshqalar) saqlash, qabul qilish, tarqatish va ularning sifatini nazorat qilishga xizmat qiluvchi texnik va tashkiliy tizimlar majmuasidir.

3. Kasbiy standartni ishlab chiqishga asos bo'lgan normativ-huquqiy hujjatlar:

– O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 30-sentyabr "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-345-son Qarori;

– O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgust 275-son "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori (IFUT-2);

4. Ushbu Kasbiy standartda quyidagi qisqartirishlar qo'llaniladi:

MMR – Milliy malaka ramkasi;

TMR – Tarmoq malaka ramkasi;

ABER – avariyaning bartaraf etish (cheklash) rejasi

AGZS / AGTS – Avtomobillarga gaz to'ldirish stansiyasi

AGNKS / AGTKS – Avtomobillarga gaz to'ldirish kompressor stansiyasi

AYOQSH – Avtomobil yonilg'i quyish shoxobchasi

ABT – Avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari (ASU)

GTK – Gaz taqsimlash kolonnasi

GBU – Gaz ballon uskunasi

YOTM – yong'in-texnik minimumi

YOTK – Yoqilg'i tarqatish kolonkasini

YOMM – Yoqilg'i moddalar majmuasi

YOMM – Yoqilg'i moddalar majmuasi

IYOD – Ichki yonish dvigateli

NO'A – Nazorat-o'lchov asboblari

SUG – Suyultirilgan uglevodород gaz

STG – Siqilgan tabiiy gaz

SHHV – Shaxsiy himoya vositalari

HYOQSH – Harakatlanuvchan yoqilg'i quyish shoxobchasini

II. Kasbiy standartning pasporti

1.	Kasbiy standartning nomi:	Yoqilg'i quyish shoxobchasi operatori	
2.	Kasbiy faoliyatning asosiy maqsadi:	Yoqilg'i quyish uskunalari, transport vositalari va mijozlarga yuqori sifatli xizmat ko'rsatish, yoqilg'i quyish shoxobchalarida (majmualarida) yoqilg'i mahsulotlarini sotish va yoqilg'i quyish shoxobchasi, uning hududi, binolari, inshootlari va uskunalari, kommunal xizmatlaridan foydalanish bo'yicha yo'riqnomalar talablariga muvofiqligi, qabul qilish, saqlash va yetkazib berish tartibi. Neft mahsulotlarini hisobga olish, metrologik ta'minlash, atrof muhit va yong'in xavfsizligi, mehnatni muhofaza qilish talablarini bajarish	
3.	IFUT bo'yicha seksiya, bo'lim, guruh, sinf va kichik sinf:	19. Koks va neftni qayta ishlash mahsulotlarini ishlab chiqarish 19.2 Neftni qayta ishlash mahsulotlarini ishlab chiqarish 19.20.0 Neftni qayta ishlash mahsulotlarini ishlab chiqarish 47.3 Ixtisoslashtirilgan do'konlarda motor yoqilg'isi bilan chakana savdo qilish 47.30.0 Ixtisoslashtirilgan do'konlarda motor yoqilg'isi bilan chakana savdo qilish	
4.	Kasbiy standartning qisqacha mazmuni:	Yoqilg'i quyish shoxobchasi operatori yoqilg'i va gazsimon mahsulotlarni qabul qilish, saqlash, tarqatish hamda mijozlarga xizmat ko'rsatish vazifalarini bajaradi. Uskunalarining sozligini nazorat qiladi, xavfsizlik texnikasi va yong'in xavfsizligi qoidalariga amal qiladi, yoqilg'i bilan bog'liq operatsiyalarni hisobga oladi, mijozlarga axborot va qo'shimcha xizmatlarni taqdim etadi. Muttaxassis texnik bilimlarga ega, e'tiborli va xushmuomala bo'lishi, AZSning uzluksiz faoliyati va atrof-muhit xavfsizligini ta'minlashi lozim.	
5.	Qamrab olingan kasblar ro'yxati va malaka darajasi:	Kasblar kodi va nomi:	TMR dagi malaka darajasi:
		75490002 — Ballonlarni to'ldiruvchi	2
		52450002 Avtomobillarga gaz to'ldirish stansiyasi (AGZS) operatori	3
		52450003 Yoqilg'i quyish shoxobchasi operatori	3
		52450001 Avtomobillarga gaz to'ldirish kompressor stansiyasi (AGNKS) operatori	4
		52450 Yoqilg'i quyish shoxobchasi texnigi	5

III. Kasbiy faoliyat turining funksional xaritasi

Kasblar		Mehnat funksiyalari		Mehnat vazifalari	
T/r	Kodi va nomi	Kodi	Nomi	Kodi	Nomi
1	75490002- Ballonlarni to'ldiruvchi	A1.2	Ballonlarni to'ldirish	A1.2.1	Gaz ballonlarini to'ldirish
2	52450003- Yoqilg'i quyish shoxobchasi operatori	B1.3	Yoqilg'i qabul qilish va transport vositalariga tarqatish, yoqilg'i quyish shoxobchalarida xizmat ko'rsatish	B1.01.3	Yoqilg'i quyish shoxobchalarida transport vositalariga qo'lda yoqilg'i quyish
				B1.02.3	Yoqilg'i quyish shoxobchalarida yoqilg'ini sig'imlarga qabul qilish
				B1.03.3	Yonilg'i quyish shoxobchalari (majmualari) da to'lovlarni qabul qilish va rasmiylashtirish
2	52450002- Avtomobilla rga gaz to'ldirish stansiyasi (AGZS) operatori	D1.3	Transport vositalarini gazomotor yoqilg'isi bilan qabul qilish va to'ldirish hamda gaz to'ldirish kompressor stansiyalari uskunalariga xizmat ko'rsatish	D1.01.3	Gaz-motor yoqilg'isini (suyultirilgan uglevodorod gazini) yoqilg'i quyish shoxobchalari (komplekslari) rezervuarlariga qabul qilish
				D1.02.3	Avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari yordamida gazomotor yoqilg'isini (suyultirilgan uglevodorod gazini) chiqarish
				D1.03.3	Avtomobillarga gaz to'ldirish kompressor stansiyalarida transport vositalariga gazomotor yoqilg'isi (siqilgan tabiiy gaz) quyish
				D1.04.3	Avtomobillarga gaz to'ldirish kompressor stansiyalarining texnologik uskunalariga xizmat ko'rsatish
4	52450001- Avtomobilla rga gaz to'ldirish kompressor stansiyasi	E1.4	Yoqilg'ini hisobga olish, saqlash va sifatini nazorat qilish, yoqilg'ini olish va saqlash uchun mo'ljallangan sig'imlardan foydalanish va ularga xizmat ko'rsatish	E1.01.4	Yonilg'i-moylash materiallarini saqlash va sifatini nazorat qilish
				E1.02.4	Yoqilg'ini qabul qilib olish va saqlash uchun mo'ljallangan sig'imlardan foydalanish va ularni saqlash
				E1.03.4	Yoqilg'i quyish shoxobchasida yoqilg'i, tovarlar va xizmatlarni hisobga olish

	(AGNKS) operatori	E2.4	Yarim avtomat, avtomatik va harakatlanuvchan (harakatlanuvchi) yoqilg'i quyish vositalaridan foydalangan holda transport vositalariga yoqilg'i quyish va yoqilg'i tarqatuvchilarning sisternalarini yoqilg'i bilan to'ldirish	E2.01.4	Yoqilg'i tashuvchi sisternalarni yarim avtomatik va avtomatik yoqilg'i quyish vositalari yordamida bo'shatish (to'ldirish) ishlarini amalga oshirish
				E2.02.4	Ko'chma yoqilg'i quyish uskunalari orqali transport vositalariga yoqilg'i quyish
5	52450 Yoqilg'i quyish shoxobchasi texnigi	F 1.5	Avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari orqali yoqilg'i quyish va yonilg'i-moylash materiallarining sifatini nazorat qilish	F1.01.5	Avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari orqali yoqilg'i quyish va yonilg'i-moylash materiallarining sifatini nazorat qilish
				F1.02.5	Yonilg'i-moylash materiallari va maxsus suyuqliklarning sifatini nazorat qilish

IV. Kasblar xaritasi va mehnat funksiyalari tavsifi

Kasbning nomi:	Ballonlarni to'ldiruvchi	
Mashg'ulot nomining kodi:	75490	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	2	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	boshlang'ich daraja uchun ish tajribasi talab qilinmaydi	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Majburiy dastlabki (ishga kirishda) va navbatdagi tibbiy ko'rik (tekshiruv)dan, shuningdek O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan tartibda navbatdan tashqari tibbiy ko'rik (tekshiruv)dan o'tish; Belgilangan tartibda mehnatni muhofaza qilish va sanoat xavfsizligi bo'yicha o'qitish va bilimlarini tekshirish; Xavfsiz ishlash uslub va usullariga, ishlab chiqarishda shikastlanganlarga birinchi yordam ko'rsatishga o'qitish va bilimlarini sinash, ish joyida amaliyot o'tkazish; Elektr qurilmalari bilan ishlash qoidalari va me'yorlariga o'qitish va bilimlarini sinash; Yong'in xavfsizligi yo'riqnomasidan o'tish bilan birga yong'in xavfsizligi choralari, yong'in-texnik minimumi (YOTM)ga o'qitish; Balandlikda bajariladigan ishlarni xavfsiz o'tkazish usul va uslublariga o'qitish va bilimlarini sinovdan o'tkazish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	umumiy o'rta ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	tayanch o'rta ta'lim ish joyida qisqa muddatli o'qitish (instruktaj), qisqa muddatli kurslar, amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:	—	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	75490008 — Neft mahsulotlarini tarqatuvchi 52450 Yonilg'i tarqatgich 52450 Yonilg'i quyish shoxobchalari yonilg'i quyuvchisi 52450 Yoqilg'i quyish stansiya kuzatuvchisi	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	5	31159005 Yoqilg'i quyish shoxobchasi texnigi
	3-4	52450003 Yoqilg'i quyish shoxobchasi operatori
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
A 1.3- Ballonlarni to'ldirish	A 1.01.3- Gaz ballonlarini to'ldirish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Ballonlarni qabul qilish va vizual ko'zdan kechirish (markirovkasini, butunligini, texnik ko'rikdan o'tkazish muddatini tekshirish).

		2. Ballonlarni to'ldirishga tayyorlash (tozalash, havo bilan tozalash, klapanlarni o'rnatish).
		3. Maxsus uskunalar yordamida ballonlarni gazlar bilan to'ldirish.
		4. To'ldirishdan so'ng bosim, massa va germetikligini nazorat qilish.
		5. Hisobga olish va hamroh hujjatlarni rasmiylashtirish.
		6. Mehnatni muhofaza qilish, yong'in xavfsizligi va sanoat xavfsizligi qoidalariga rioya etish.
		7. Ballonlarni qabul qilish va vizual ko'zdan kechirish (markirovkasini, butunligini, texnik ko'rikdan o'tkazish muddatini tekshirish).
		Ko'nikmalar:
		Kompressor va yonilg'i quyish uskunolari bilan ishlash;
		Ballonlarning germetikligini va sozligini tekshirish;
		Hisobini yuritish va jurnallarni to'ldirish;
		Jamoadi ishlash va ko'rsatmalarga amal qilish qobiliyati.
		Avariya vaziyatlarida harakat qilmoq.
		Bilimlar:
		Gazlarning xususiyatlari va tasnifi;
		Balonlar va armaturalardan foydalanish qoidalar;
	Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi me'yorlari;	
	Metrologiya asoslari (bosim, massa, hajm)	
Mas'uliyat va mustaqillik:	va	Xavfsizlik me'yorlariga rioya qilish uchun javobgarlik.
		Uskunalar bilan ishlashda diqqat va ehtiyotkorlik.
Texnik va/yoki texnologik talab		Yoqilg'ini qabul qilishda belgilangan tartib va xavfsizlik qoidalariga rioya etish. Transport vositalariga yoqilg'ini xavfsiz va aniq me'yorlarda tarqatish. Yoqilg'i quyish uskunolari va inshootlariga xizmat ko'rsatish, ularning texnik holatini nazorat qilish. Yoqilg'i bilan ishlashda ekologik va sanitariya talablariga qat'iy amal qilish.

Kasbning nomi:	Yoqilg'i quyish shoxobchasi operatori	
Mashg'ulot nomining kodi:	52450	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	ish tajribasi talab etilmaydi	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Majburiy dastlabki (ishga kirishda) va navbatdagi tibbiy ko'rik (tekshiruv)dan, shuningdek O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan tartibda navbatdan tashqari tibbiy ko'rik (tekshiruv)dan o'tish; Belgilangan tartibda mehnatni muhofaza qilish va sanoat xavfsizligi bo'yicha o'qitish va bilimlarini tekshirish; Xavfsiz ishlash uslub va usullariga, ishlab chiqarishda shikastlanganlarga birinchi yordam ko'rsatishga o'qitish va bilimlarini sinash, ish joyida amaliyot o'tkazish; Elektr qurilmalari bilan ishlash qoidalariga va me'yorlariga o'qitish va bilimlarini sinash; Yong'in xavfsizligi yo'riqnomasidan o'tish bilan birga yong'in xavfsizligi choralariga, yong'in-texnik minimumi (YOTM)ga o'qitish; Balandlikda bajariladigan ishlarni xavfsiz o'tkazish usul va uslublariga o'qitish va bilimlarini sinovdan o'tkazish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	1) boshlang'ich professional ta'lim 2) o'rta maxsus ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	3) umumiy o'rta ta'lim va norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:	—	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	52450003 — Yoqilg'i quyish shoxobchasi operatori 75490008 — Neft mahsulotlarini tarqatuvchi 75490002 — Ballonlarni to'ldiruvchi (Yonilg'i tarqatgich) 52450004 — Yoqilg'i va yonilg'i-moylash materiallari quyish operatori (Yonilg'i quyish shoxobchalari yonilg'i quyuvchisi)	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	5	31159005 Yoqilg'i quyish shoxobchasi texnigi
	4	52450003 Yoqilg'i quyish shoxobchasi operatori
Mehnat funksiyalarining tavsifi		

Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
B1.3-Yoqilg'i qabul qilish va transport vositalariga tarqatish, yoqilg'i quyish shoxobchalarida xizmat ko'rsatish	B1.01.3-Yoqilg'i quyish shoxobchalarida transport vositalariga qo'lda yoqilg'i quyish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Ish joyini, asboblarni, asbob-uskunalarini va shaxsiy himoya vositalarini (SHHV) ish uchun tayyorlash, ish joyida tozalikni saqlash
		2. O't o'chirish vositalarining mavjudligi va yaroqliligini tekshirish, texnologik asbob-uskunalarining, suv toshib ketishining oldini oluvchi sig'implarni va qurilmalarning xizmat ko'rsatilishini tekshirish
		3. Yuk hujjatlari bilan tanishish, avtoulodagi muhrlarning yaxlitligini, ularning muhr sertifikatiga muvofiqligini tekshirish
		4. Yoqilg'i darajasini o'lchash, drenajdan oldin va keyin tankerda va sig'imdagi yoqilg'i zichligi va haroratini aniqlash
		5. Avtotsisternalar va drenaj shlanglarining qoldiqlarini vizual tekshirish, ularni yoqilg'i qoldiqlaridan tozalash
		6. Haydovchining harakatlarini boshqarish (avtotsisternani joylashtirish, mahkamlash va yerga o'rnatish, tank yuk mashinasini (tirkamani) drenaj qurilmasiga ulash)
		7. Yoqilg'ini sisternalardan qabul qilish filtri orqali o'z oqimi bilan yoki bosim ostida to'kish
		8. Avtosig'imdan rezervuarga mahsulotning o'tkazilishini (haydovchi bilan birga) kuzatish
		9. Sig'im va avtotsisternaning bosimi va yoqilg'i darajasini, barcha quvur ulanishlaridagi germetikligini kuzatish (yoqilg'i quyish paytida)
		10. Qabul qiluvchi quvur va rezervuarining quvur liniyasi ustidagi ventilni (quyish oxirida) mahkamlab yopish
		11. Sig'imga yoqilg'ini qabul qilib olishdan oldin va keyin (undan) namuna olish, olingan namunalarni yoqilg'i to'liq sotilganidan keyingi bir sutka davomida saqlash (zarur hollarda)
		12. To'lgan sig'imdan bo'sh sig'imga ortiqcha yoqilg'ini to'kib olish
		13. Bexosdan to'kilib kelgan yoqilg'ini olib tashlash va to'kilgan joyni tozalash
		14. Yoqilg'i sizib chiqishini aniqlash va bu haqida rahbariyatni xabardor qilish
		15. Yoqilg'i qabul qilish va sotish bo'yicha hujjatlarni yuritish, aktlarni rasmiylashtirish
		Ko'nikmalar:
		Ish joyini, asboblarni, asbob-uskunalarini va SHHVni ish uchun tayyorlash, ish joyida tozalikni saqlash

		O't o'chirish vositalarining mavjudligi va yaroqliligini tekshirish, texnologik asbob-uskunalarining, suv toshib ketishining oldini oluvchi sig'implarni va qurilmalarning xizmat ko'rsatilishini tekshirish
		Yuk hujjatlari bilan tanishish, avtoulardagi muhrlarning yaxlitligini, ularning muhr sertifikatiga muvofiqligini tekshirish
		Yoqilg'i darajasini o'lchash, drenajdan oldin va keyin tankerda va sig'imdagi yoqilg'i zichligi va haroratini aniqlash
		Avtotsisternalar va drenaj shlanglarining qoldiqlarini vizual tekshirish, ularni yoqilg'i qoldiqlaridan tozalash
		Haydovchining harakatlarini boshqarish (avtotsisternani joylashtirish, mahkamlash va yerga o'rnatish, tank yuk mashinasini (tirkamani) drenaj qurilmasiga ulash)
		Yoqilg'ini sisternalardan qabul qilish filtri orqali o'z oqimi bilan yoki bosim ostida to'kish
		Avtosig'imdan rezervuarga mahsulotning o'tkazilishini (haydovchi bilan birga) kuzatish
		Sig'im va avtotsisternaning bosimi va yoqilg'i darajasini, barcha quvur ulanishlaridagi germetikligini kuzatish (yoqilg'i quyish paytida)
		Qabul qiluvchi quvur va rezervuarning quvur liniyasi ustidagi ventilni (quyish oxirida) mahkamlab yopish
		Bilimlar:
		Kasbiy faoliyatga tegishli lokal dalolatnomalar va tashkilotning yo'riqnomalari
		Neft mahsuloti ta'minoti tashkilotlarida neft mahsulotlarining sifatini saqlashni ta'minlash nazorati bo'yicha yo'riqnoma
		Ish joyini tayyorlashning texnika va usullari, ishlatiladigan asbob-uskunalar va SHHV, ish uchun gigiyena vositalari, o'qitish sifatiga qo'yiladigan talablar
		Yoqilg'ini to'kish uskunalar, sig'implar, sisternalar, elektr jihozlari va nazorat-o'lchov asboblarining (NO'A) ishlash qoidalari va ularga xizmat ko'rsatish talablari
		Quvurlar kommunikatsiyalari va avtomobil sig'implaridan yoqilg'ini to'kib olish sxemalari
		Yoqilg'i quyish shoxobchalarining ishlash qoidalari va yoqilg'ini qabul qilib olish
		Yoqilg'ining navlari, rusumlari, markalari, ularning xususiyatlari va tashqi farqlari
		Yoqilg'iga qo'yiladigan talablar va ulardan namuna olish qoidalarini belgilovchi standartlar
		Sig'im va avtotsisternalarda yoqilg'ining darajasi va zichligini o'lchash usullari, kalibrlash jadvallari bilan ishlash qoidalari

		Nazorat o'lchash asboblari, to'kish-quyish uskunalari va balandlikda ishlashda xavfsizlik ta'minotlari tizimlaridan foydalanishning qoidalari
		Balandlikda ish bajarish uslub va usullari
		Ish jarayonida mehnatni muhofaza qilish, yong'in, sanoat va atrof muhit xavfsizligi, elektr xavfsizligi bo'yicha qoidalar va yo'riqnomalar
		Mahsulotni sotishda talab etiladigan gigiyena qoidalari
		Birinchi yordam ko'rsatish va shaxsiy himoya vositalaridan (keyingi o'rinlarda SHHV deb ataladi), yong'inni o'chirish va gigiyena vositalaridan foydalanish qoidalari
		Avaryani bartaraf etish (cheklash) rejasi qoidalari
		Yoqilg'i quyish shoxobchalarida baxtsiz hodisalar va favqulodda vaziyatlar, yong'in sodir bo'lganda xodimlarning harakatlari tartibi to'g'risida yo'riqnoma
		Zarur hujjatlar ro'yxati, uni tuzish qoidalari va talablari
	B1.02.3-Yoqilg'i quyish shoxobchalarida yoqilg'ini sig'implarga qabul qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Ish joyini, asboblarni, asbob-uskunalarini va SHHVni ish uchun tayyorlash, ish joyida tozalikni saqlash
		2. O't o'chirish vositalarining mavjudligi va yaroqliligini tekshirish, texnologik asbob-uskunalarining, suv toshib ketishining oldini oluvchi sig'implarni va qurilmalarning xizmat ko'rsatilishini tekshirish
		3. Yuk hujjatlari bilan tanishish, avtoulodvagi muhrlarning yaxlitligini, ularning muhr sertifikatiga muvofiqligini tekshirish
		4. Yoqilg'i darajasini o'lchash, drenajdan oldin va keyin tankerda va sig'imdagi yoqilg'i zichligi va haroratini aniqlash
		5. Avtotsisternalar va drenaj shlanglarining qoldiqlarini vizual tekshirish, ularni yoqilg'i qoldiqlaridan tozalash
		6. Haydovchining harakatlarini boshqarish (avtotsisternani joylashtirish, mahkamlash va yerga o'rnatish, tank yuk mashinasini (tirkamani) drenaj qurilmasiga ulash)
		7. Yoqilg'ini sisternalardan qabul qilish filtri orqali o'z oqimi bilan yoki bosim ostida to'kish
		8. Avtosig'imdan rezervuarga mahsulotning o'tkazilishini (haydovchi bilan birga) kuzatish
		9. Sig'im va avtotsisternaning bosimi va yoqilg'i darajasini, barcha quvur ulanishlaridagi germetikligini kuzatish (yoqilg'i quyish paytida)
		10. Qabul qiluvchi quvur va rezervuarining quvur liniyasi ustidagi ventilni (quyish oxirida) mahkamlab yopish
		11. Sig'imga yoqilg'ini qabul qilib olishdan oldin va keyin (undan) namuna olish, olingan namunalarni yoqilg'i

		to'liq sotilganidan keyingi bir sutka davomida saqlash (zarur hollarda)
		12. To'lgan sig'imdan bo'sh sig'imga ortiqcha yoqilg'ini to'kib olish
		13. Bexosdan to'kilib kelgan yoqilg'ini olib tashlash va to'kilgan joyni tozalash
		14. Yoqilg'i sizib chiqishini aniqlash va bu haqida rahbariyatni xabardor qilish
		15. Yoqilg'i qabul qilish va sotish bo'yicha hujjatlarni yuritish, aktlarni rasmiylashtirish
		Ko'nikmalar:
		Asbob-uskunalarini va SHHVni toza va soz holatda saqlash
		Sig'imni yoqilg'i qabul qilish uchun tayyorlash va yoqilg'ini qabul qilib olish
		Sig'implardagi yoqilg'ining zichligi va darajasini o'lchash, hisoblagich ko'rsatkichlarini olish
		Namuna olgichlar yordamida yoqilg'i namunalarini olish
		Sovunli emulsiya bilan naychalar va armaturalarning germetikligini tekshirish
		Ish jarayonida to'kish-quyish uskunalaridan, NO'A, SHHV va balandlikda xavfsizlikni ta'minlash tizimlaridan foydalanish
		Transport vositalariga yoqilg'i quyish hamda yoqilg'i quyish shoxobchasi hududida harakatlanish va yong'in xavfsizligi qoidalariga rioya qilish
		Birinchi yordam ko'rsatish
		Baxsiz hodisalar, yong'in va portlash holatlarida suv osti shoxobchalari (yoqilg'i quyish shoxobchalari)da va yo'riqnomalarga muvofiq harakat qilish
		Yoqilg'i qabul qilish va sotish bo'yicha hujjatlarni rasmiylashtirish, dalolatnomalarni tuzish
		Bilimlar:
		Kasbiy faoliyatga tegishli lokal dalolatnomalar va tashkilotning yo'riqnomalari
		Neft mahsuloti ta'minoti tashkilotlarida neft mahsulotlarining sifatini saqlashni ta'minlash nazorati bo'yicha yo'riqnoma
		Ish joyini tayyorlashning texnika va usullari, ishlatiladigan asbob-uskunalar va SHHV, ish uchun gigiyena vositalari, o'qitish sifatiga qo'yiladigan talablar
		Yoqilg'ini to'kish uskunalarini, sig'implar, sisternalar, elektr jihozlari va NO'Aniing ishlash qoidalarini va ularga xizmat ko'rsatish talablari
		Quvurlar kommunikatsiyalari va avtomobil sig'implaridan yoqilg'ini to'kib olish sxemalari
		Yoqilg'i quyish shoxobchalarining ishlash qoidalarini va yoqilg'ini qabul qilib olish

		Yoqilg'ining navlari, rusumlari , markalari, ularning xususiyatlari va tashqi farqlari
		Yoqilg'iga qo'yiladigan talablar va ulardan namuna olish qoidalarini belgilovchi standartlar
		Sig'im va avtotsisternalarda yoqilg'ining darajasi va zichligini o'lchash usullari, kalibrlash jadvallari bilan ishlash qoidalar
		Nazorat o'lchash asboblari, to'kish-quyish uskunalari va balandlikda ishlashda xavfsizlik ta'minotlari tizimlaridan foydalanishning qoidalar
		Balandlikda ish bajarish uslub va usullari
		Ish jarayonida mehnatni muhofaza qilish, yong'in, sanoat va atrof muhit xavfsizligi, elektr xavfsizligi bo'yicha qoidalar va yo'riqnomalar
		Mahsulotni sotishda talab etiladigan gigiyena qoidalar
		Birinchi yordam va SHHVdan foydalanish, o't o'chirish vositalari va gigiyena qoidalar
		Avaryani bartaraf etish (cheklash) rejasi qoidalar
		Yoqilg'i quyish shoxobchalarida baxtsiz hodisalar va favqulodda vaziyatlar, yong'in sodir bo'lganda xodimlarning harakatlari tartibi to'g'risida yo'riqnoma
		Zarur hujjatlar ro'yxati, uni tuzish qoidalar va talablari
	B1.03.3 Yonilg'i quyish shoxobchalari (majmualari) da to'lovlarni qabul qilish va rasmiylashtirish	Mehnat harakatlari:
		1. Ish joyi, asbob-uskunalar va jihozlarni xaridorlarga xizmat ko'rsatishga tayyorlash
		2. Kassa uskunasi ishga tayyorlash (kassa uskunasi sozligini tekshirish, chek tasmasini to'ldirish, chek raqamlagichini nollarga o'tkazish va datatorni tegishli sanaga o'rnatish, hisoblagich ko'rsatkichlarini yozib olish)
		3. Banknotlar va tangalarning haqiqiyligini ko'zdan kechirish va texnik vositalar yordamida aniqlash
		4. Rasmiylashtirilgan to'lovlarni va foydalanilmagan chek bo'yicha pullarni qaytarishni amalga oshirish
		5. Mijozga qaytimni hisoblash, yoqilg'i berish uchun kassa chekini, kassadan pul mablag'larini qaytarish chekini yoki buyurtmani to'liq qayta rasmiylashtirish chekini muhrlash
		6. Mijozlar bilan yonilg'i uchun naqd va naqd pulsiz hisob-kitoblarni amalga oshirish, to'lovlarni rasmiylashtirish
		7. Kassir-operatsiyachi jurnalini yuritish, smena-sutka hisobotini, inkassatorlarga bankka topshirish uchun pul mablag'lari va kuzatuv hujjatlarini tayyorlash
		Ko'nikmalar
		Avtomatlashtirilgan ish joylaridan foydalangan holda mijozlar bilan naqd pulsiz hisob-kitob qilish,
		Rasmiylashtirilgan to'lovlarni qaytarish

		Naqd pulsiz hisob-kitob tizimlari bilan ishlash Sotilgan yoqilg'i hujjatlarini, ishlab chiqarish jurnallarini rasmiylashtirish Hisobotlar, pul mablag'lari va kuzatuv hujjatlarini topshirishga tayyorlash Bilimlar: Yonilg'i quyish shoxobchalarida ishlatiladigan nazorat-kassa va kupyura hisoblash mashinalarining turlari, xususiyatlari va ulardan foydalanish qoidalari Naqd pulsiz hisob-kitob tizimlari, qoidalar ularga xizmat ko'rsatish Mahsulot va xizmatlar uchun to'lov turlari Tovarlar, mahsulotlar va xizmatlar assortimenti va narxlari Kassa operatsiyalarini yuritish, naqd pul bilan to'lashda va bank kartalaridan foydalanishda mijozlar bilan hisob-kitob qilish qoidalari va tartibi Banknota va tangalarning haqiqiylikni aniqlash algoritmi, banknotlarning haqiqiylik belgilari To'lovni qaytarish qoidalari Mijoz to'lovdan bosh tortganda o'zini tutish qoidalari Mahsulotlarni sotishda gigiyenik talablar Bajariladigan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish, yong'in, sanoat va ekologik xavfsizlik, elektr xavfsizligi qoidalari va yo'riqnomalari, yong'in-texnik minimumi Birinchi yordam ko'rsatish va shaxsiy himoya vositalari, yong'inni o'chirish va gigiyena vositalaridan foydalanish qoidalari Zarur hujjatlar ro'yxati, ularni rasmiylashtirish qoidalari va talablari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	AZSda yoqilg'i mahsulotlarini qabul qilish, saqlash va tarqatishning to'g'riligi uchun shaxsan javob beradi. Yoqilg'i bilan ishlashda xavfsizlik texnikasi, yong'in xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalariga rioya etish uchun javobgar. Yoqilg'i-energetika mahsulotlarini qabul qilish va tarqatish bo'yicha hisob-kitoblar, hujjatlar va hisobotlarni aniq yuritadi. Nomuayyan holatlarda vazifa yo'riqnomasi doirasida mustaqil qarorlar qabul qiladi. Buyurtma qilingan yoqilg'i, uskuna va mablag'larning butligi uchun moddiy javobgar hisoblanadi.
Texnik va/yoki texnologik talab		Yoqilg'ini qabul qilishda belgilangan tartib va xavfsizlik qoidalariga rioya etish. Transport vositalariga yoqilg'ini xavfsiz va aniq me'yorlarda tarqatish.

	Yoqilg'i quyish uskunalari va inshootlariga xizmat ko'rsatish, ularning texnik holatini nazorat qilish. Yoqilg'i bilan ishlashda ekologik va sanitariya talablariga qat'iy amal qilish.
--	---

LOYIHA

Kasbning nomi:	Avtomobillarga gaz to'ldirish stansiyasi (AGZS) operatori	
Mashg'ulot nomining kodi:	52450	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Pastroq (oldingi) razryadli kasb bo'yicha kamida bir yil ish tajribasiga ega bo'lish	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Qonun hujjatlarida belgilangan tartibda dastlabki majburiy (ishga kirayotganda) va davriy tibbiy ko'riklardan (tekshiruvlardan), shuningdek navbatdan tashqari tibbiy ko'riklardan (tekshiruvlardan) o'tish. Mehnatni muhofaza qilish, sanoat xavfsizligi bo'yicha belgilangan tartibda o'qitish va bilimlarni tekshirish. Xavfsiz ish usullari va uslublari, ishlab chiqarishda jabrlanganlarga birinchi tibbiy yordam ko'rsatish bo'yicha o'qitish va bilimlarni tekshirish, ish joyida amaliyot o'tash. Elektr qurilmalar bilan ishlash me'yorlari va qoidalarini o'rgatish va bilimlarini tekshirish. Yong'in xavfsizligi choralari, yong'in-texnik minimumini o'rgatish, shu jumladan yong'inga qarshi yo'riqnomadan o'tish Bosim ostida ishlaydigan uskunalarga xavfsiz xizmat ko'rsatish bo'yicha me'yor va qoidalarini o'rgatish va bilimlarini tekshirish	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	1) boshlang'ich professional ta'lim 2) o'rta maxsus ta'lim 3) umumiy o'rta ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:	—	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	52450001 Avtomobillarga gaz to'ldirish kompressor stansiyasi (AGNKS) operatori 75490002 Ballonlarni to'ldiruvchi	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	5	31159005 Yoqilg'i quyish shoxobchasi texnigi
	4	52450003 Yoqilg'i quyish shoxobchasi operatori
	4	52450001 Avtomobillarga gaz to'ldirish kompressor stansiyasi (AGNKS) operatori

Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
D1.3- Transport vositalarini gazomotor yoqilg'isi bilan qabul qilish va to'ldirish hamda gaz to'ldirish kompressor stansiyalari uskunalariga xizmat ko'rsatish	D1.01.3- Gaz-motor yoqilg'isini (suyultirilgan uglevodorod gazini) yoqilg'i quyish shoxobchalari (komplekslari) rezervuarlariga qabul qilish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Ish joyini, asbob-uskunalarini va shaxsiy himoya vositalarini ishga tayyorlash, ish joyini toza saqlash
		2. Yong'inni o'chirish vositalarining mavjudligi va sozligini, rezervuarlarning, xizmat ko'rsatiladigan asbob-uskunalarining sozligini, suyultirilgan uglevodorod gazini (keyingi o'rinlarda SUG deb ataladi) to'kishdan oldin rezervuarlarni yerga ulash konturini tekshirish
		3. Avtogaz tashuvchilarni sisterna holati va quyilgan SUG miqdorining yuklab jo'natish hujjatlariga muvofiqligini, sisternada uning mavjudligi va darajasini tekshirish
		4. To'kish shtutserlarida plombalar mavjudligini, sisterna korpusi shikastlanmaganligini hamda berkitish va nazorat armaturasi, rezina-mato yenglarning sozligini tekshirish
		5. Suyultirilgan gazni rezervuarlarga to'kishdan oldin avtogaz tashuvchi haydovchining harakatlarini nazorat qilish (avtogaz tashuvchini mahkamlash, avtotsisternani yerga ulash, to'kish shlanglarining sozligini tekshirish)
		6. Rezervuarlar avtogaz tashuvchi sisternasidan pastda joylashgan bo'lsa, yoqilg'ini nasoslar yoki o'z oqimi bilan haydab, suyultirilgan gazni sisternadan rezervuarga to'kish
		7. Avtogaz tashuvchilarning gaz quvurlari, rezervuarlari va sisternalari barcha ulanishlarining germetikligini to'kish davrida nazorat qilish
		8. Avtogaz tashuvchi sisternasidagi ventilni to'kish tugagandan so'ng berkitish va sovun emulsiyasi bilan germetiklikka tekshirish
		9. Avtogaz tashuvchi sisternasi va qabul qilish rezervuaridagi SUG bosimi va darajasini to'kish davrida va to'kishdan keyin nazorat qilish
		10. Rezervuar to'lib ketgan taqdirda ortiqcha suyultirilgan gazni boshqa rezervuarlarga quyish
		11. Gaz sizib chiqishi aniqlangan taqdirda avariya uchastkasini o'chirish va uni bartaraf etish choralarini ko'rish
		12. Muzlagan armatura va to'kish gaz quvurlarini qizdirilgan qum, issiq suv, suv bug'i yordamida eritish (gidrat tiqinlari hosil bo'lganda)
		13. Sisternalarda oqish mavjud bo'lganda maxsus yo'riqnoma bo'yicha sisternalarni SUGdan bo'shatish
		14. SUGni qabul qilish bo'yicha hujjatlarni yuritish, dalolatnomalar tuzish

		Ko'nikmalar:
		Asbob-uskunalar, jihozlar va shaxsiy himoya vositalarini toza va soz holda saqlash
		Suyultirilgan gazni avtosisternadan rezervuarlarga turli usullar bilan qabul qilish
		Quvurlar va armaturalarning germetikligini sovun emulsiyasi bilan tekshirish
		Ishda to'kish-quyish uskunalari, nazorat-o'lchov asboblari, SHHV va balandlikda xavfsizlikni ta'minlash tizimlaridan foydalanish
		Sisternadagi SUG darajasini nazorat ventillari va sath o'lchagich bo'yicha tekshirish
		Yong'in xavfsizligi va transport vositalariga yonilg'i quyish qoidalariga, yonilg'i quyish shoxobchasi hududida bo'lganda o'zini tutish qoidalariga rioya qilish
		Birinchi yordam ko'rsatmoq
		Avariylar, yong'in va portlashlarda yonilg'i quyish shoxobchalaridagi (majmualaridagi) avariylarni tugatish rejasi qoidalariga va yo'riqnomalarga muvofiq harakat qilish
		SUGni qabul qilish bo'yicha hujjatlarni rasmiylashtirish, dalolatnomalar tuzish
		Bilimlar:
		Tashkilotning kasbiy faoliyatga oid lokal hujjatlari va yo'riqnomalari
		Neft mahsulotlari ta'minoti tashkilotlarida neft mahsulotlari sifatini nazorat qilish va saqlashni ta'minlash bo'yicha yo'riqnoma
		Avtomobillarga yoqilg'i quyish shoxobchalaridan (AYOQSH) kasbiy majburiyatlarga muvofiq hajmda foydalanishga taalluqli sanoat xavfsizligi sohasidagi normalar va qoidalar
		Suyultirilgan gaz va ortiqcha bosim ostida ishlaydigan uskunalardan foydalanadigan obyektlarning xavfsizligi va texnik ekspluatatsiyasi qoidalar
		Ish joyini, foydalaniladigan asbob-uskunalar va shaxsiy himoya vositalarini, gigiyena vositalarini ishga tayyorlash usullari va uslublari, tayyorlash sifatiga qo'yiladigan talablar
		To'kish uskunalari, rezervuarlar, sisternalar, elektr uskunalar va nazorat-o'lchov asboblari tuzilishi va ulardan foydalanish qoidalar, ularni saqlashga qo'yiladigan talablar
		Quvurli kommunikatsiyalar va avtomobil sisternalaridan SUGni to'kish sxemalari
		AEQSHdan foydalanish qoidalar va yoqilg'ini qabul qilish tartibi

		Gazomotor yoqilg'isining fizik-kimyoviy xossalari va ularni qabul qilish qoidalari
		To'kish-quyish uskunalari, nazorat-o'lchov asboblari va balandlikda xavfsizlikni ta'minlash tizimlaridan foydalanish qoidalari
		Balandlikda ishlarni bajarish usullari va uslublari
		Bajariladigan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish, yong'in, sanoat va ekologik xavfsizlik, elektr xavfsizligi qoidalari va yo'riqnomalari, yong'in-texnik minimumi
		Birinchi yordam ko'rsatish va shaxsiy himoya vositalaridan, yong'inni o'chirish va gigiyena vositalaridan foydalanish qoidalari
		Avariylarni bartaraf etish rejasi qoidalari
		Yonilg'i quyish shoxobchalarida avariylar va avariya holatlarida, yong'in sodir bo'lganda xodimlarning harakat qilish tartibi to'g'risidagi yo'riqnoma
		Zarur hujjatlar ro'yxati, ularni rasmiylashtirish qoidalari va talablari
	D1.02.3- Avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari yordamida gazomotor yoqilg'isini (suyultirilgan uglevodorod gazini) chiqarish	Mehnat harakatlari:
		1. Ish joyini, asbob-uskunalarini va shaxsiy himoya vositalarini ishga tayyorlash, ish joyini toza saqlash
		2. Avtomobil ballonlarini gazomotor yoqilg'isi bilan to'ldirish
		3. Avtomobil dvigatelini yonilg'i quyish postida to'g'ri o'rnatish va o'chirish, avtomobilni yerga ulash, biriktiruvchi yenglar va to'ldiruvchi shlanglarni tekshirish
		4. Ballonning tashqi yuzasini va uning bog'lamini tashqi shikastlanishlar, nosozliklar va ballonni mahkamlash nuqsonlarini aniqlash maqsadida ko'zdan kechirish
		5. To'ldirish shlangini ballonni to'ldirish ventili shtutseriga ulash va uni ochish
		6. Gaz taqsimlash kolonnasida (GTK) to'ldirish ventiling ochilishi
		7. Haydash quvurida nasos yoki kompressor yordamida bosim hosil qilish orqali gaz ballonini to'ldirish
		8. Ballonni to'ldirishning tugash vaqtini aniqlash
		9. To'ldiruvchi ventilni yopish va uni yopilish zichligiga tekshirish (to'ldirishdan keyin)
		10. Hisoblagich bo'yicha to'ldirilgan gaz yoqilg'isi miqdorini hisobga olish
		11. To'ldirish jo'mragining bekilib qolishi (to'ldirish shlangining tasodifan germetikligi buzilganda)
		12. Davlat bojxona qo'mitasida transportga yonilg'i quyishning favqulodda to'xtashi

		13. Transportning gaz uskunalarida sizib chiqish aniqlanganda yoki ballon to'lib ketganda ballondan rezervuarga suyultirilgan gazni to'kish
		14. GTK lok-bo'yoq qoplamasini parvarishlash (ifloslik va changdan namlab tozalash, avtokosmetik vositalar bilan bo'yash)
		15. Ish vaqtida aniqlangan baxtsiz hodisalar va nosozliklar haqida yonilg'i quyish shoxobchalari rahbariyatini xabardor qilish
		16. Smenani belgilangan tartibda qabul qilish-topshirish
		17. SUGni hisobga olish bo'yicha hujjatlarni va ishlab chiqarish jurnallarini yuritish
		Ko'nikmalar:
		Asbob-uskunalar, jihozlar va shaxsiy himoya vositalarini toza va soz holda saqlash
		Boshqariluvchi obyektlarning holati va holatini, manometr bo'yicha bosimni nazorat qilish
		Transport ballonlarini GTK orqali gazomotor yoqilg'isi bilan to'ldirish
		To'ldirish shlangining germetikligini maxsus moslama yordamida saqlab turish
		Sovun emulsiyasi yordamida ballonning sizib chiqishini aniqlash
		Hisoblagichlar yoki jadvallar bo'yicha transportning gaz ballon uskunasi (GBU) quyiladigan SUG miqdorini aniqlash
		Ishda yonilg'i quyish uskunalaridan foydalanish,
		Nazorat-o'lchov asboblari va SHHV, gigiyena va yong'in o'chirish vositalari
		Yong'in xavfsizligi va transport vositalariga yonilg'i quyish qoidalariga, yonilg'i quyish shoxobchasi hududida bo'lganda o'zini tutish qoidalariga rioya qilish
		Birinchi yordam ko'rsatmoq
		Avariylar, yong'in va portlashlarda yonilg'i quyish shoxobchalaridagi (majmualaridagi) avariylarni tugatish rejasi qoidalariga va yo'riqnoma'larga muvofiq harakat qilish
		SUGni hisobga olish bo'yicha ishlab chiqarish jurnallari va hujjatlarni rasmiylashtirish
		Bilimlar:
		Tashkilotning kasbiy faoliyatga oid lokal hujjatlari va yo'riqnoma'lari
		Neft mahsulotlari ta'minoti tashkilotlarida neft mahsulotlari sifatini nazorat qilish va saqlashni ta'minlash bo'yicha yo'riqnoma
		Gaz xavfi bo'lgan ishlarni bajarish qoidalar

		Ish joyini, foydalaniladigan asbob-uskunalar va shaxsiy himoya vositalarini, gigiyena vositalarini ishga tayyorlash usullari va uslublari, tayyorlash sifatiga qo'yiladigan talablar
		Avtomobillarga yoqilg'i quyish stansiyalaridan foydalanish qoidalari va yoqilg'i berish tartibi
		Gaz to'ldirish uskunasi, nazorat-o'lchov asboblari va elektron-avtomatik boshqaruv tizimining vazifasi, tuzilishi, ishlash prinsipi, foydalanish shartlari va qoidalari
		Metrologiyaning normativ-huquqiy asoslari, metrologiya xizmatlari va tashkilotlari, davlat metrologiya nazorati
		Berkitish-rostlash armaturasi, saqlash qurilmalari va ballonlarni to'ldirishning joylashish sxemalari
		Har xil turdagi avtomobil ballonlarining tuzilishi va xususiyatlari, ulardan foydalanish qoidalari
		SUG transporti ballonlarini to'ldirish qoidalari va me'yorlari
		Gaz-motor yoqilg'isining fizik-kimyoviy xossalari
		Yonilg'i quyish uskunalari, nazorat-o'lchov asboblari va elektr jihozlardan foydalanish qoidalari
		Mahsulotlarni sotishda gigiyenik talablar
		Bajariladigan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish, yong'in, sanoat va ekologik xavfsizlik, elektr xavfsizligi qoidalari va yo'riqnomalari, yong'in-texnik minimumi
		Birinchi yordam ko'rsatish va shaxsiy himoya vositalaridan, yong'inni o'chirish va gigiyena vositalaridan foydalanish qoidalari
		Avariylarni bartaraf etish rejasi qoidalari
		Yonilg'i quyish shoxobchalarida avariylar va avariya holatlarida, yong'in sodir bo'lganda xodimlarning harakat qilish tartibi to'g'risidagi yo'riqnoma
		Zarur hujjatlar ro'yxati, ularni rasmiylashtirish qoidalari va talablari
	D1.03.3- Avtomobillarga gaz to'ldirish kompressor stansiyalarida transport vositalariga gazomotor yoqilg'isi (siqilgan tabiiy gaz) quyish	Mehnat harakatlari:
		1. Ish joyini, asbob-uskunalarini va shaxsiy himoya vositalarini ishga tayyorlash, ish joyini toza saqlash
		2. Boshqariladigan obyektlar, berkitish armaturasi va GTQdagi gaz bosimining holati va holatini tekshirish
		3. Haydovchiga yonilg'i quyish uchun transport vositasiga kirish haqida buyruq berish va uning harakatlarini nazorat qilish
		4. Ballon, ventillar va klapanlarning shikastlanishi, nosozligi va ballonni mahkamlash nuqsonlarini aniqlash maqsadida tashqi ko'rikdan o'tkazish

		5. Avtomobil ballonida qoldiq bosim mavjudligini aniqlash va birikmalarning germetikligini tekshirish
		6. GBU transportining to'ldirish ventilidan tiqinni olib tashlash va unga GTK shlangini ulash
		7. GBQning to'ldirish va ballon ventillarini ochish, magistral ventilni yopish
		8. GTQdagi ventilni ochish va avtomobil ballonlarini siqilgan tabiiy gaz (STG) bilan qo'lda to'ldirish
		9. Boshqaruv pultidan (operator) GTKga STGni avtomatik uzatish
		10. AGNKSda STG ballonlarini GTK orqali maxsus to'ldirish uchligi bilan ta'minlangan yuqori bosimli shlang yordamida to'ldirish
		11. Ballonlarning to'lib ketishiga yo'l qo'ymasdan, ularni to'ldirish jarayonini kuzatish
		12. Akkumulyatorlar va avtomobillarga yonilg'i quyish liniyalarida belgilangan gaz bosimini saqlab turish
		13. Avtomobilning GTK va GBUdagi to'ldirish jo'mragini yopish, to'ldirish shlangini avtomobilning to'ldirish jo'mragidan ajratish
		14. Transportning gaz uskunalarida sizib chiqish aniqlanganda yoki ballon to'lib ketganda STGni ballondan rezervuarga to'kish
		15. Avariya holatida STGni kolonkaga uzatishni to'xtatish va uni stansiyaning texnologik liniyasidan chiqarib yuborish
		16. Yonilg'i quyish shoxobchalari rahbariyatini ish vaqtida aniqlangan baxtsiz hodisalar va nosozliklar to'g'risida xabardor qilish
		17. Smenani belgilangan tartibda qabul qilish-topshirish
		18. STGni hisobga olish bo'yicha hujjatlarni va ishlab chiqarish jurnallarini yuritish
		Ko'nikmalar:
		Asbob-uskunalar, jihozlar va shaxsiy himoya vositalarini toza va soz holda saqlash
		AGNKSda STG transport ballonlarini GTK orqali to'ldirish
		Bosimni manometr bo'yicha va ballonni gaz bilan to'ldirish darajasini nazorat qilish
		Ventil (klapan) ning qisqa muddatli ochilishi bilan qoldiq bosim mavjudligini va ballonni to'ldirishning tugash vaqtini aniqlash
		Sovun emulsiyasi yordamida ballonning sizib chiqishini aniqlash
		Asboblari (hisoblagichlar) yoki jadvallar bo'yicha transportning GBUga to'ldiriladigan STG miqdorini aniqlash

		Ishda yonilg'i quyish uskunalari, nazorat-o'lchov asboblari, shaxsiy himoya vositalari, gigiyena va yong'in o'chirish vositalaridan foydalanish
		Yong'in xavfsizligi va transport vositalariga yonilg'i quyish qoidalariga, AGNKS hududida bo'lganda o'zini tutish qoidalariga rioya qilish
		Birinchi yordam ko'rsatmoq
		Avariylar, yong'inlar va portlashlar sodir bo'lganda avtomobillarga yonilg'i quyish shoxobchalaridagi avariylarni tugatish rejasi qoidalariga va yo'riqnomalarga muvofiq harakat qilish
		STGni hisobga olish bo'yicha ishlab chiqarish jurnallari va hujjatlarini rasmiylashtirish
		Bilimlar:
		Tashkilotning kasbiy faoliyatga oid lokal hujjatlari va yo'riqnomalari
		Vazirlar Mahkamasining 21.11.2017-yildagi "Avtomobil va aviatsiya benzini, dizel va kema yoqilg'isi, reaktiv dvigatellar uchun yoqilg'i va mazutga qo'yiladigan talablar to'g'risidagi umumiy texnik reglamentni tasdiqlash haqida"gi 931-son qarori
		Ortiqcha bosim ostida ishlaydigan uskunarlar qo'llaniladigan xavfli ishlab chiqarish obyektlarining sanoat xavfsizligi qoidalari
		Ish joyini, foydalaniladigan asbob-uskunalar va shaxsiy himoya vositalarini, gigiyena vositalarini ishga tayyorlash usullari va uslublari, tayyorlash sifatiga qo'yiladigan talablar
		AGNKSdan foydalanish qoidalari va siqilgan tabiiy gazni (STG) berish tartibi
		Gaz to'ldirish uskunalari va nazorat-o'lchov asboblarning vazifasi, tuzilishi, ishlash prinsipi, foydalanish shartlari va qoidalari, ularni saqlashga qo'yiladigan talablar
		Berkitish-rostlash armaturasi, saqlash qurilmalari va ballonlarni to'ldirishning joylashish sxemalari
		Metrologiyaning normativ-huquqiy asoslari, metrologiya xizmatlari va tashkilotlari, davlat metrologiya
		Har xil turdagi avtomobil ballonlarining tuzilishi va xususiyatlari, ulardan foydalanish qoidalari
		STG transport ballonlarini to'ldirish qoidalari va me'yorlari
		STGning fizik va kimyoviy xossalari, qo'llanilishi
		Yonilg'i quyish uskunalari, nazorat-o'lchov asboblari va elektr jihozlaridan foydalanish qoidalari
		Mahsulotlarni sotishda gigiyenik talablar

		Bajariladigan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish, yong'in, sanoat va ekologik xavfsizlik, elektr xavfsizligi qoidalari va yo'riqnomalari, yong'in-texnik minimumi
		Birinchi yordam ko'rsatish va shaxsiy himoya vositalaridan, yong'inni o'chirish va gigiyena vositalaridan foydalanish qoidalari
D1.04.3- Avtomobillarga gaz to'ldirish kompressor stansiyalarining texnologik uskunalariga xizmat ko'rsatish		Avariylarni bartaraf etish rejasi qoidalari
		Yonilg'i quyish shoxobchalaridagi avariya va avariya holatlarida, yong'in paytida xodimlarning harakat qilish tartibi to'g'risidagi yo'riqnoma
		Zarur hujjatlar ro'yxati, ularni rasmiylashtirish qoidalari va talablari
		Mehnat harakatlari:
		1. Ish joyini, asbob-uskunalar, jihozlar va shaxsiy himoya vositalarini ishga tayyorlash, ish joyini toza saqlash
		2. Uskunalarni ko'zdan kechirish, ularni to'xtatish va nosozliklarni bartaraf etish sabablarini aniqlash (jurnal bo'yicha)
		3. Yerga ulash, mahkamlash, xavfsizlik avtomatikasi va qulflashning mavjudligi va sozligini tekshirish
		4. Uskunalar, nazorat-o'lchov asboblari va avtomatik boshqarish tizimini tashqi ko'rikdan o'tkazish (har smenada)
		5. Nasoslar, elektr dvigatellar anker boltlarini tekshirish va mahkamlash (zarur bo'lganda)
		6. Uskunalarining sozligi va germetikligini tekshirish, gazomotor yoqilg'isining nosozliklari va sizib chiqishini aniqlash (har smenada)
		7. Ish smenasi boshlanishidan oldin va oxirida uskunani shamollatish
		8. Ko'rikdan o'tkazish mumkin bo'lgan harakatlanuvchi qismlarning sozligini nazorat qilish, ularni chang va iflosliklardan tozalash (har smenada)
		9. Nasos-kompressor uskunasi asosiy parametrlarini (harorat, bosim, moy va sovitish suyuqligi sathi, gaz bosimi farqi) har smenada nazorat qilish
		10. Havo kompressori resiveridan kondensatni, separator-to'siqlarda yig'ilgan kondensat va moyini to'kish (ikki kunda bir marta)
		11. Moyda suv va gaz borligini tekshirish (har smenada)
		12. Avariya boshqarish tizimlarining sozligini, kompressorning egiluvchan ulanishlari va silindr kojuxlarini haydash ishonchligini tekshirish (har oyda)
		13. Moy va gaz kartridji, gaz filtrini tekshirish va tozalash (har oyda)

		14. Havo sovutgichlari, sovutish ventilyatorlari va elektr dvigatellarining radiatorlarini tozalash (oyda bir marta)
		15. Qabul qilingan ishga tushirish, to'xtatish, favqulodda to'xtatish algoritmlari bo'yicha kompressor qurilmasini, quritish bloki ishini avtomatik boshqarish
		16. Nosoz nasos-kompressor uskunasi o'chirish (gaz sizib chiqishi, elektr ta'minoti uzilishi, yong'in paytida)
		17. Uskunalarni ta'mirlashga topshirishga tayyorlash va ta'mirlashdan qabul qilish
		18. AGNKS rahbariyatini ish vaqtida aniqlangan avariya va nosozliklar to'g'risida xabardor qilish
		19. Ishlab chiqarish jurnallarini yuritish, ta'mirlashga buyurtmanomalar taqdim etish
		Ko'nikmalar:
		Asbob-uskunalar, jihozlar va shaxsiy himoya vositalarini toza va soz holda saqlash
		AGNKS uskunalariga xizmat ko'rsatish (sozlash, moylash va sovutish)
		Moylarni sarflash va avariya baklariga quyish va so'rib olish
		Kompressor qurilmasi va quvurlar bog'lamini inert gaz bilan puflash
		Kompressor-nasos uskunalar va bug'latgichlarning ish rejimlarini nazorat qilish va rostlash
		Ish paytida gaz sizib chiqishini aniqlash
		Ishda qo'l va mexanizatsiyalashtirilgan asboblari, moslamalar, nazorat-o'lchov asboblari, shaxsiy himoya vositalari, gigiyena va yong'inni o'chirish vositalaridan foydalanish
		Yong'in xavfsizligi va transport vositalariga yonilg'i quyish qoidalariga, AGNKS hududida bo'lganda o'zini tutish qoidalariga rioya qilish
		Birinchi yordam ko'rsatmoq
		Avariya, yong'in va portlashlarda AGNKSda avariylarni bartaraf etish bo'yicha ishlab chiqilgan qoidalar va yo'riqnomalarga muvofiq harakat qilish
		Xizmat ko'rsatiladigan uskunalar xizmat ko'rsatish va ularni ta'mirlash bo'yicha hujjatlarni rasmiylashtirish
		Bilimlar:
		Tashkilotning kasbiy faoliyatga oid lokal hujjatlari va yo'riqnomalari
		Vazirlar Mahkamasining 21.11.2017-yildagi "Avtomobil va aviatsiya benzini, dizel va kema yoqilg'isi, reaktiv dvigatellar uchun yoqilg'i va mazutga qo'yiladigan talablar to'g'risidagi umumiy texnik reglamentni tasdiqlash haqida"gi 931-son qarori

		Ortiqcha bosim ostida ishlaydigan uskunalar qo'llaniladigan xavfli ishlab chiqarish obyektlarining sanoat xavfsizligi qoidalari Ish o'rnini, foydalaniladigan asbob-uskunalar va shaxsiy himoya vositalarini, gigiyena vositalarini ishga tayyorlash usullari va metodlari, tayyorlash sifatiga qo'yiladigan talablar Har xil turdagi nasos-kompressor uskunalari, bug'latgichlar va nazorat-o'lchov asboblarining konstruktiv xususiyatlari, tuzilishi va ishlash prinsipi, texnik tavsiflari AGNKS texnologik jihozlarning joylashish sxemalari AGNKSdan foydalanish qoidalari AGNKS uskunalardagi nosozliklarning turlari va ularni bartaraf etish usullari STGning fizik va kimyoviy xossalari, qo'llanilishi Nazorat-o'lchov asboblaridan, ko'chma gaz analizatoridan foydalanish qoidalari Bajariladigan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish, yong'in, sanoat va ekologik xavfsizlik, elektr xavfsizligi qoidalari va yo'riqnomalari, yong'in-texnik minimumi Birinchi yordam ko'rsatish va shaxsiy himoya vositalaridan, yong'inni o'chirish va gigiyena vositalaridan foydalanish qoidalari Avariyaning bartaraf etish (cheklash) rejasi qoidalari Yonilg'i quyish shoxobchalaridagi avariya holatlarida, yong'in paytida xodimlarning harakat qilish tartibi to'g'risidagi yo'riqnoma Zarur hujjatlar ro'yxati, ularni rasmiylashtirish qoidalari va talablari
	Mas'uliyat mustaqillik: va	Transport vositalarini gazomotor yoqilg'isi bilan xavfsiz qabul qilish, saqlash va to'ldirish uchun shaxsan javob beradi. Kompressor stansiyasi va taqsimlash uskunalarining texnik sozligini ta'minlash uchun javobgar. AGNKSda ish jarayonida mehnat muhofazasi, sanoat xavfsizligi va yong'in xavfsizligi talablariga rioya etishi shart. To'ldirilgan gaz miqdorini aniq hisobga oladi va tegishli hujjatlarni rasmiylashtiradi. Nomuayyan holatlarda vazifa yo'riqnomasi doirasida mustaqil qaror qabul qiladi. Uskunadagi nosozliklar, sizib chiqish yoki boshqa texniq muammolar haqida darhol rahbariyatga xabar beradi. Topshirilgan mol-mulk, yoqilg'i va uskunalarni butligi uchun moddiy javobgar hisoblanadi.

Texnik va/yoki texnologik talab	– gaz to'ldirish kompressor stansiyasi uskunalari (kompressorlar, kolonkalar, boshqaruv va xavfsizlik tizimlari) tuzilishi va ishlash tamoyillarini bilishi. – siqilgan tabiiy gazni (STG) qabul qilish, saqlash, siqish va tarqatish texnologiyasi asoslarini bilishi. – nazorat-o'lchov asboblari va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlarida ishlay olishi. – gaz bilan ishlashda mehnat muhofazasi, sanoat xavfsizligi va yong'in xavfsizligi qoidalarini bilishi va qo'llay olishi. – sizib chiqishlar, nosozliklar va favqulodda holatlarni aniqlash va bartaraf etish usullarini bilishi. – hisobot jurnallari yuritish va texnik hujjatlarni rasmiylashtirish ko'nikmasiga ega bo'lishi. – uskunalarini ishga tayyorlash, ishga tushirish va to'xtatishni shtat va favqulodda rejimda amalga oshira olishi.
---	--

Kasbning nomi:	Yoqilg'i quyish shoxobchasi operatori	
Mashg'ulot nomining kodi:	52450	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	4	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Milliy malakalar ramkasi bo'yicha 3-chi darajadagi ta'lim (boshlang'ich professional ta'lim, o'rta maxsus ta'lim yoki umumiy o'rta ta'lim)ga ega bo'lgan hollarda, pastroq (avvalgi) razryadli kasb bo'yicha ish staji kamida uch yil bo'lishi lozim. Milliy malakalar ramkasi bo'yicha 4-chi darajadagi ta'lim (o'rta professional ta'lim, umumiy o'rta ta'lim, o'rta maxsus ta'lim yoki boshlang'ich professional ta'lim)ga ega bo'lgan hollarda, pastroq (avvalgi) razryadli kasb bo'yicha ish staji kamida bir yil bo'lishi lozim.	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Qonun hujjatlarida belgilangan tartibda: – majburiy dastlabki (ishga kirayotganda), davriy va navbatdan tashqari tibbiy ko'riklardan o'tish; – mehnatni muhofaza qilish va sanoat xavfsizligi bo'yicha belgilangan tartibda o'qish va bilimlarini tekshirish; – elektr qurilmalari bilan ishlash qoidalari va normalari bo'yicha o'quv mashg'ulotlaridan o'tish hamda bilimlarni sinash; – yong'in xavfsizligi choralari, yong'in-texnik minimumi bo'yicha o'qish, shu jumladan yong'inga qarshi yo'riqnomadan o'tish; – xavfli chiqindilar bilan ishlash huquqini beruvchi o'quv kurslari va yo'riqnomalardan o'tish; – bosim ostida ishlaydigan uskunalardan xavfsiz foydalanish bo'yicha me'yor va qoidalarni o'rganish va bilimlarni tekshirish (gazomotor yoqilg'isini qabul qilish, saqlash va tarqatish bilan shug'ullanuvchi AGNKS operatorlari uchun); – balandlikda ishlarni bajarishning xavfsiz usul va uslublarini o'rganish va bilimini tekshirish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta professional ta'lim yoki umumiy o'rta (o'rta maxsus) ta'lim yoki boshlang'ich professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:	—	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	75490002 Ballonlarni to'ldiruvchi 81319026 Ballonlar zapravkachisi	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:

	5	31159005 Yoqilg'i quyish shoxobchasi texnigi
	4	52450002 Avtomobillarga gaz to'ldirish stansiyasi (AGZS) operatori
	3	52450003 Yoqilg'i quyish shoxobchasi operatori
	4	52450001 Avtomobillarga gaz to'ldirish kompressor stansiyasi (AGNKS) operatori
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
E1.4- Yoqilg'ini hisobga olish, saqlash va sifatini nazorat qilish, yoqilg'ini olish va saqlash uchun mo'ljallangan sig'implardan foydalanish va ularga xizmat ko'rsatish	E1.01.4 - Yonilg'i-moylash materiallarini saqlash va sifatini nazorat qilish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Ish joyini, asboblarni, asbob-uskunalarni va SHHVni ish uchun tayyorlash, ish joyida tozalikni saqlash
		2. Atmosfera yog'inlari, suv, chang va turli xil yoqilg'ining aralashishiga yo'l qo'ymaslik uchun issiqlik izolyatsiyasi holatini va saqlash vaqtida sig'im, quvur va berkituvchi armaturalarning germetikligini nazorat qilish
		3. Sig'implardagi yoqilg'i darajasini o'lchash, yoqilg'ining zichligini, massasini va o'rtacha haroratini aniqlash
		4. Ortiqcha bosim ostida ishlaydigan sig'implardan yonilg'i namunalarini olish
		5. YOMMni sig'implar va idishlarda saqlashning kafolat muddatlari va saqlash sharoitlariga muvofiqligiga amal qilish
		6. YOMM omborida yoqilg'i va suyultirilgan uglevodorod gazi (SUG)ni saqlash tadbirlarini amalga oshirish
		7. YOMMning sifatini nazorat qilish (zarur hollarda)
		8. Aviya yoqilg'isining tozalik darajasi va omborda saqlash paytidagi sifatini nazorat qilish
		9. Sig'implar parki hududining gaz bilan ifloslanish darajasini o'lchash
		10. Yoqilg'i sifatini tahlil qilish natijalarini va saqlash muddatini hisobga olish
		Ko'nikmalar:
		Quyish va filtrlash moslamalarini, sig'implarni toza va soz holatda saqlash
		Gaz analizatorlari yordamida bug' gaz aralashmasining bosimini va sig'implar parki hududidagi gaz bilan ifloslanish darajasini o'lchash

		Mahsulot osti suvning mavjudligini vizual holda va suvga sezgir pasta bilan tekshirish
		Yoqilg'ining suyuq fazasini va sig'imdagi mahsulot osti suvini universal masofaviy o'lchagich yordamida o'lchash ishlarini o'tkazish
		Sig'implardan namuna olgichlar orqali yoqilg'ilar namunalarini olish va ularni saqlash
		Avtomatik va kimyoviy usullar yordamida yoqilg'i sifatini nazorat qilishni amalga oshirish
		Sig'imdan namuna olish va o'lchash jarayonida, ekspress-nazorat uchun portativ vositalardan, SHHV, gigiyena va o't o'chirish vositalaridan foydalanish
		Avariya, yong'in va portlashlarda yoqilg'i quyish shoxobchalari (majmualar)da ABER va yo'riqnomasiga asosan harakat qilish
		Yoqilg'i quyish shoxobchasi hududida yurish qoidalari, yong'in xavfsizligi qoidalari va YOMMni saqlash qoidalariga rioya qilish
		Birinchi yordam ko'rsatish
		Yoqilg'i sifati va saqlash muddatini tahlil qilish jurnalini rasmiylashtirish
		Bilimlar:
		Kasbiy faoliyatga tegishli lokal dalolatnomalar va tashkilotning yo'riqnomalari
		Yoqilg'i mahsulotlarini yetkazib beruvchi tashkilotlarda neft mahsulotlari sifatini ta'minlashni nazorat qilish bo'yicha yo'riqnomalar
		Ish joyini tayyorlash uchun texnika va usullar, ishlatiladigan asbob-uskunalar va SHHV, ish uchun gigiyena vositalari, o'qitish sifatiga qo'yiladigan talablar
		Yoqilg'ining vazifasi, xususiyatlari va xarakteristikallari, yoqilg'ini saqlash shartlari va muddatlari
		Yoqilg'i quyish shoxobchalarini ishlatish qoidalari
		Yoqilg'i saqlash, SUGni saqlashning o'ziga xos xususiyatlari bo'yicha chora-tadbirlar ro'yxati
		Yoqilg'i va mahsulot osti suv darajasini, sig'implardagi yoqilg'ining massasi va o'rtacha haroratini o'lchash usullari
		Sig'implar parkining gaz bilan ifloslanish darajasini aniqlash yo'llari
		Yoqilg'i sifatini nazorat qilish uchun undan namuna olish, yoqilg'ining tarkibida suv, qattiq moddalar va mexanik aralashmalar mavjudligini aniqlash qoidalari
		Yoqilg'i sifatini ekspress-nazorat qilish uchun harakatlanuvchi qurilmalar va portativ vositalarning vazifalari, ulardan foydalanish va qo'llanilish va qoidalari

		Mehnatni muhofaza qilish, yong'in, sanoat va atrof muhit xavfsizligi, bajarilgan ish doirasida elektr xavfsizligi bo'yicha qoidalar va yo'riqnomalar Birinchi yordam ko'rsatish va SHHVni ishlatish, yong'in o'chirish vositalari va gigiyena qoidalari Avariyaning bartaraf etish (cheklash) rejasi (ABER) nizomlari Yoqilg'i quyish shoxobchalarida baxtsiz hodisalar va avariya vaziyatlarida, yong'in sodir bo'lganda xodimlarning harakatlanish tartibi to'g'risida yo'riqnoma Zaruriy hujjatlar ro'yxati, ularni tuzish qoidalari va talablari
	E1.02.4- Yoqilg'ini qabul qilib olish va saqlash uchun mo'ljallangan sig'implardan foydalanish va ularni saqlash	Mehnat harakatlari: 1. Ish joyini, asboblarni, asbob-uskunalarini va SHHVni ish uchun tayyorlash, ish joyida tozalikni saqlash 2. Sig'implarni, to'kib olish uskunalarini, quvurlarini va NO'Ani har oyda bir marta tekshirish, ularni toza va soz holatda saqlash, yoqilg'ining sizib chiqishini aniqlash 3. Kanalizatsiya tizimlari uskunalarini tekshirish va kanalizatsiya quduqlarining tozaligini taminlash 4. Sig'implarni atmosfera havosi va changdan himoya qilish uchun klapanlar, salniklar, flanesli va muftali birikmalarning germetikligini tekshirish 5. Sig'implarning texnologik parametrlarini va uni yoqilg'i bilan maksimal darajada to'ldirishni nazorat qilish 6. Bug'-gaz aralashmasi bosimini va sig'implar parki hududining gaz bilan ifloslanish darajasini o'lchash 7. Sig'implar uskunalariga, nafas olish (ventilyatsiya) klapanlariga texnik xizmat ko'rsatish muddatini nazorat qilish 8. Yoqilg'ini saqlash jarayonida sig'implar va quvurlarni tozalashning kafolatli muddatlariga rioya qilish 9. "Xavfli chiqindilar bilan ishlash bo'yicha yo'riqnomalar"ga muvofiq chiqindi qismlari (chiqindilar)ni maxsus idishlarga yig'ish 10. Xavfli chiqindilar bilan ishlash bo'yicha yo'riqnomalarga muvofiq sig'implarning bo'yoqlarini qayta tiklash va axlatdan tozalash 11. Yoqilg'i quyish shoxobchalari rahbarlarini ish paytida yuz bergan holatlar va aniqlangan nosozliklar to'g'risida xabardor qilish 12. Belgilangan tartibda smenalarni qabul qilish va topshirish 13. Sig'implarni ishlatish va texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha hujjatlarni yuritish

		Ko'nikmalar:
		Asboblarni, asbob-uskunalarini va SHHVni toza va soz holatda saqlash
		Tashkilotning jadvali va yo'riqnomalariga muvofiq, sig'imlarning texnik holatini nazorat qilish va kuzatib borish
		Sig'im va armaturalar ulanmalaridagi zichlikning buzilishini, yoqilg'i sizib chiqishlarini aniqlash
		Gaz analizatori yordamida gaz bug' aralashmasining bosimini va sig'imlar parki hududining gaz bilan ifloslanish darajasini o'lchash
		Ish jarayonida o'lchash va sig'implardan namuna olish vositalaridan, SHHVdan, gigiyena va yong'inga qarshi vositalardan foydalanish
		Sig'implar parkiga xizmat ko'rsatishda yong'in xavfsizligi qoidalari, yoqilg'i quyish shoxobchasi hududida yurish qoidalarga rioya qilish
		Birinchi yordam ko'rsatish
		Baxtsiz hodisalar, yong'in va portlash holatlarida yoqilg'i quyish shoxobchalari (majmualar)da ABER va yo'riqnomalarga muvofiq harakat qilish
		Sig'implarni ishlatish va texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha hujjatlarni tuzish
		Bilimlar:
		Kasbiy faoliyatga tegishli lokal dalolatnomalar va tashkilotning yo'riqnomalari
		Yoqilg'i mahsulotlarini yetkazib beruvchi tashkilotlarda neft mahsulotlari sifatini nazorat qilish va ta'minlash bo'yicha yo'riqnomalar
		Ish joyini tayyorlash uchun texnika va usullar, ishlatiladigan asbob-uskunalar va SHHV, ish uchun gigiyena vositalari, o'qitish sifatiga qo'yiladigan talablar
		Sig'implarning hamda NO'Aning vazifalari va joylashuvi, ularni saqlashga qo'yiladigan talablar
		Yoqilg'i quyish shoxobchalaridan foydalanish qoidalari
		Gaz bug' aralashmasining bosimini va sig'implar parkining gaz bilan ifloslanish darajasini o'lchash qoidalari
		Xavfli chiqindilar bilan ishlash qoidalari va tartiblari
		Sig'implarni korroziyadan himoya qilish vositalari va usullari
		Sig'implarda gaz analizatorlari, NO'A va namuna olish vositalaridan foydalanish qoidalari
		Mehnatni muhofaza qilish, yong'in, sanoat va atrof muhit xavfsizligi, bajarilgan ish doirasida elektr xavfsizligi bo'yicha qoidalar va yo'riqnomalar

		Birinchi yordam va SHHV, o't o'chirish vositalari va gigiyena qoidalari ABER nizomlari Yoqilg'i quyish shoxobchalarida baxtsiz hodisalar va avariya vaziyatlari, yong'in sodir bo'lganda xodimlarning harakatlari tartibi to'g'risida yo'riqnoma Zaruriy hujjatlar ro'yxati, ularni tuzish qoidalari va talablari
	E1.03.3- Yoqilg'i quyish shoxobchasida yoqilg'i, tovarlar va xizmatlarni hisobga olish	Mehnat harakatlari: 1. Neft mahsulotlarini o'lchash va hisobga olish 2. Yoqilg'i quyish shoxobchasida yoqilg'i miqdorini amaldagi me'yoriy hujjatlarga muvofiq hisobga olish 3. Yoqilg'i quyish shoxobchasi sig'implarida yoqilg'i mavjudligini (hisobini yuritish) hisobga olish 4. Yoqilg'i quyish shoxobchasida Yoqilg'i tarqatish kolonkasini (YOTK) orqali xisobini olib borish 5. Yoqilg'i quyish shoxobchasida texnologik quvurlarda yonilg'i mavjudligi hisobini olib borish 6. Yoqilg'i quyish shoxobchasida qadoqlangan neft mahsulotlarini hisobga olish 7. Yoqilg'i quyish shoxobchasida neft mahsulotlari va boshqa tovarlarning harakatini aks ettiruvchi hujjatlarga muvofiq hisobga olish 8. Tovarlar sotilishi va xizmatlarning harakati hisobini har bir operatsiya bo'yicha olib borish 9. Fiskal operatsiyalarni hisobga olish 10. Kartochkalar uchun terminallar bilan olib boriladigan operatsiyalarni hisobga olish 11. Avtomatlashtirilmagan usullar bilan hisobga olish 12. Yoqilg'i quyish shoxobchasida neft mahsulotlari, tovarlar va xizmatlarning analitik hisobi 13. Tartibga soluvchi buxgalteriya hisobi uchun birlamchi ma'lumotlarni tayyorlash 14. Inventarizatsiya varaqasini tuzish va tovarlarni hisobdan chiqarish va qayta baholash bo'yicha dalolatnomalar 15. Yoqilg'i quyish shoxobchalarida yoqilg'i, tovarlar va xizmatlarni hisobga oluvchi hujjatlarni yuritish Ko'nikmalar: Tovarlarning hisobini litr yoki tonna hisobida yuritish Mahsulot xususiyatlari (fizik holati, navi)ni hisobga olish O'g'irlik va asossiz yo'qotishlarni aniqlash va ularning oldini olish Neft mahsulotlarining massasini hisoblash Neft mahsulotlarini o'lchash va hisobga olishda turli xil elektron hujjatlar va avtomatlashtirilgan tizimlardan foydalanish

		Birinchi yordam ko'rsatish
		Baxtsiz hodisalar, yong'in va portlash holatlarida yoqilg'i quyish shoxobchalari (majmualar)da ABER va yo'riqnomalarga muvofiq harakat qilish
		Yoqilg'i quyish shoxobchalarida yoqilg'i, tovarlar va xizmatlarni hisobga olish bo'yicha hujjatlarni rasmiylashtirish
		Bilimlar:
		Kasbiy faoliyatga tegishli lokal dalolatnomalar va tashkilotning yo'riqnomalari
		Yonilg'i mahsulotlarini yetkazib beruvchi tashkilotlarda neft mahsulotlari sifatini nazorat qilish va taminlash bo'yicha yo'riqnomalar
		Yoqilg'i quyish shoxobchalarida avtomatlashtirilgan tijorat hisobi va jarayonlarni boshqarish tizimi
		Hisobining turlari va tarkibi
		Hisob va hisob-kitob operatsiyalarini amalga oshirish bo'yicha yo'riqnomalar
		Yoqilg'i, tovarlar va xizmatlarni to'g'ri hisobga olish tartibi va aniqligi
		Tovarlar harakatini hisobga olishning asosiy prinsiplari va avtomatik boshqaruv tizimlariga qo'yiladigan asosiy talablar
		Inventarizatsiya komissiyasining tarkibiga qo'yiladigan talablar
		Inventarizatsiyani o'tkazish davriyligi va natijalarni taqdim etish tartibi
		Yoqilg'ini qabul qilish, saqlash, uzatish va tashish jarayonlarida tabiiy yo'qotilishlar me'yorlari
		Bajarilgan ish doirasida mehnatni muhofaza qilish, yong'in, sanoat va atrof muhit xavfsizligi, elektr xavfsizligi bo'yicha qoidalar va yo'riqnomalar
		Birinchi yordam ko'rsatish va SHXV, yong'inga qarshi vositalar xamda gigiyena qoidolari
		ABER nizomlari
		Yoqilg'i quyish shoxobchalarida baxtsiz hodisalar va avariya vaziyatlari, yong'in sodir bo'lganda xodimlarning harakatlari tartibi to'g'risida yo'riqnoma
		Zaruriy hujjatlar ro'yxati, ularni tuzish qoidolari va talablari
E2.4- Yarim avtomat, avtomatik va harakatlanuvchan (harakatlanuvchi) yoqilg'i quyish	E2.01.4- Yoqilg'i tashuvchi sisternalarni yarim avtomatik va avtomatik yoqilg'i quyish vositalari	Mehnat harakatlari:
		16. Ish joyini, asboblarni, asbob-uskunalarni va SHHVni ish uchun tayyorlash, ish joyida tozalikni saqlash
		17. Avtotsisternalarni yuk tashish hujjatlariga muvofiqligi, avtotsisterna korpusida shikastlanish yo'qligi va berkitish xamda boshqarish

vositalaridan foydalangan holda transport vositalariga yoqilg'i quyish va yoqilg'i tarqatuvchilarning sisternalarini yoqilg'i bilan to'ldirish	yordamida bo'shatish (to'ldirish) ishlarini amalga oshirish	armaturalarining yaroqliligi, yoqilg'ining mavjudligi va darajasi
		18. Yoqilg'i quyish (to'ldirish) oldidan mahsulot Yoqilg'i quyigichni o'rnatish va yerga himoya simlarini ulash, yong'inga qarshi uskunalarning mavjudligini, avtotsisternaning ventilini germetik yopilishini tekshirish, sizib chiqish joylarni aniqlash
		19. Yoqilg'i quyish (to'ldirish) uchun avtotsisternalardagi ulash shlanglari (shlanglar)ning yaroqliligi va ishonchliligini tekshirish
		20. Barcha kommutatsiya ventillarini, ochish uchun tiqinlarni, to'kish-quyish moslamalarini, bug' isitgichlarining sozligi va yaroqliligini tekshirish
		21. Sisternani to'ldirish ustuniga (sig'imga) ulash va tiqinlarni sisternaning to'kib olish shtutserlaridan chiqarib olish
		22. Avtotsisternalardan nasos yordamida yoki sig'im avtotsisternadan pastda joylashgan holatida o'z oqimi bilan sig'imga yoqilg'ini to'kib olish
		23. Hisoblagich ko'rsatkichlariga muvofiq xolda sisternani to'liq quvvatgacha to'ldirish
		24. Etilli benzinlarni quyish (to'kish) ishlarini xavfsizlik choralari bo'yicha yo'riqnomalarga muvofiq amalga oshirish
		25. Sisternani bo'shatilishi (to'ldirilishi)ni, sig'imdagi (rezervuardagi) yonilg'i darajasi va bosimini kuzatish
		26. Sisterna va sig'imda yonilg'i darajasini o'lchash
		27. Yoqilg'idan namunalar olish va sifatini aniqlash (zarur hollarda)
		28. Yoqilg'i quyigich (toplivozapравщик) sisternasi to'lib toshganda (yoki sizib chiqish aniqlanganda) ortiqcha mahsulotni sig'imga olish
		29. Sisternada ventilini yopish, svecha ventilini ochish va ulash dastagidan qoldiq yoqilg'ini chiqarish
		30. Avtotsisternadan ulash dastagini ajratish, avtotsisterna ventilini tiqinlash va muhrlash
		31. Yoqilg'i qoldiqlaridan avtotsisternalarni tozalash, tasodifan to'kilgan yoqilg'ini olib tashlash va to'kilgan joyni tozalash
		32. Avtotsisternadan yerga ulangan himoyalovchi simlarni ajratish, uni taroziga o'rnatish va chiqarilgan yoqilg'ini tortish
		33. Jihozlarning ishlamay qolishi va yoqilg'i sizib chiqishlari aniqlanganda avtotsisternalarni yoqilg'i bilan to'ldirishni to'xtatish
		34. Yoqilg'i quyish shoxobchalari rahbarlarini ish vaqtida aniqlangan nosozliklar va sodir bo'lgan hodisalar to'g'risida xabardor qilish

		35. Yoqilg'i quygichlar sisternalariga mahsulotlarni qabul qilish (tarqatish) bo'yicha hujjatlarni yuritish
		Ko'nikmalar:
		Asbob-uskunalarini va SHHVni toza va soz holatda saqlash
		Yoqilg'i quyish uchun turli xil vositalardan foydalangan holda, Yoqilg'i quygichlarning sisterlariga to'ldirish
		Yoqilg'i quyish va bosimini kolonkaning manometriga qarab kuzatib borish va uch tomonlama ventill yordamida qisqa muddatli o'chirish orqali o'lchagichlarning to'g'riligini tekshirish
		Sisterna (rezervuar)dagi yoqilg'i darajasini sath o'lchagichi yoki boshqaruv ventili yordamida o'lchash
		Namuna saralovchilar yordamida yonilg'i namunalarini olish va yoqilg'i sifatini aniqlash
		Mahsulotning sizib chiqish joylarini aniqlash, yoqilg'ining to'kilishini bartaraf qilish
		Ishda to'kish-quyish qurilmalaridan, NO'Adan, SHHVdan va balandlikda ishlashda xavfsizlik ta'minoti tizimidan foydalanish
		Baxtsiz hodisalar, yong'in va portlash holatlarida yoqilg'i quyish shoxobchalari (majmualar)da ABER va yo'riqnomalarga muvofiq harakat qilish
		Birinchi yordam ko'rsatish
		Baxtsiz hodisalar, yong'in va portlash holatlarda, ABER nizomlari va yo'riqnomalariga muvofiq harakat qilish
		Yoqilg'i quyish (to'ldirish) bo'yicha hujjatlarni rasmiylashtirish, ishlab chiqarish jurnallari
		Bilimlar:
		Kasbiy faoliyatga tegishli lokal dalolatnomalar va tashkilotning yo'riqnomalari
		Yoqilg'i mahsulotlarini yetkazib beruvchi tashkilotlarda neft mahsulotlari sifatini nazorat qilish va taminlash bo'yicha yo'riqnomalar
		Ish joyini tayyorlash uchun texnika va usullar, ishlatiladigan asbob-uskunalar va SHHV, ish uchun gigiyena vositalari, o'qitish sifatiga qo'yiladigan talablar
		To'kish-quyish uskunalari tuzilishi, qurilmalar, NO'A va ularga xizmat ko'rsatishga qo'yiladigan talablar
		To'ldirish kolonkasi armaturasi va sisternani to'ldirish sxemalari
		Metrologiya, metrologiya xizmatlari va tashkilotlarining normativ-huquqiy bazasi, davlat metrologik nazorati
		Yoqilg'ining vazifasi, fizik-kimyoviy xususiyatlari va ishlatilishi

		Yoqilg'i quyish (to'ldirish) uchun avtozapravshiklarni tayyorlash qoidalari
		Yoqilg'i quyigichning yoqilg'i quyish sisternasini yoqilg'i bilan to'ldirish va yoqilg'i darajasini o'lchash usullari
E2.02.4 – Ko'chma yoqilg'i quyish uskunalari orqali transport vositalariga yoqilg'i quyish		Yoqilg'i quyish shoxobchalaridan foydalanish qoidalari
		Namuna olish qoidalari va yoqilg'i sifatini aniqlash
		Sisternlarni tamg'alash usullari
		To'kish-quyish uskunalaridan, NO'Adan va balandlikda xavfsizlik ta'minoti tizimlaridan foydalanish qoidalari
		Mehnatni muhofaza qilish, yong'in, sanoat va atrof muhit xavfsizligi, bajarilgan ish doirasida elektr xavfsizligi bo'yicha qoidalar va yo'riqnomalar
		Birinchi yordam va SHHVdan foydalanish, yong'inga qarshi vositalar va gigiyena qoidalari
		ABER nizomlari
		Yoqilg'i quyish shoxobchalarida baxtsiz hodisalar, avariya vaziyatlari va yong'in sodir bo'lganda xodimlarning harakatlari tartibi to'g'risida yo'riqnoma
		Zaruriy hujjatlar ro'yxati, ularni tuzish qoidalari va talablari
		Mehnat harakatlari:
		1. Ish joyini, asboblarni, asbob-uskunalarini va SHHVni ish uchun tayyorlash, ish joyida tozalikni saqlash
		2. Harakatlanuvchan yoqilg'i quyish shoxobchasini o'rnatish (HYOQSH) yoki avtomobillarga gaz quyish shoxobchasini (AGQS) o'rnatish, olinadigan to'siq, ogohlantirish belgilari va ma'lumot taxtasi
		3. HYOQSHni yerga ulash, yong'inga qarshi inventar va o't o'chirish vositalarini tayyor holatga keltirish
		4. Yoqilg'i tarqatish uchun HYOQSH (AGQS)ni tayyorlash (yoqilg'i quyish moslamasining shkafi eshigini o'rnatish, shkaf tagini artib olish, uskunaning germetikligini tekshirish)
		5. Ichki yonish dvigateli (IYOD), benzinli elektr blok, generator va elektr boshqaruv panelini ishga tushirish
		6. Radiatorlarni to'ldirish va akkumulyator batareyasi suyuqligini to'ldirish
		7. YOTKda o'lchov xatoliklarini (har smenada) nazorat qilish
		8. HYOQSHda transport vositalarini yoqilg'i bilan to'ldirish
		9. Xizmat ko'rsatiladigan uskunalarini tozalash va moylash, kichik nosozliklarni bartaraf etish
		10. Xizmat ko'rsatiladigan uskunalarini ta'mirlashga tayyorlash va ta'mirdan keyin qabul qilish
		11. NO'A va YOTKni davlat tomonidan tekshirish muddatlari ustidan nazorat

		12. Nosozlik, avariya, elektr uzilishi, ish parametrlarining og'ishi aniqlanganda YOTKni avariya to'xtatish
		13. Yoqilg'i quyish shoxobchalari rahbarlarini ish vaqtida aniqlangan nosozliklar va hodisalar to'g'risida xabardor qilish
		14. Yoqilg'i chiqarish va ishlab chiqarish hujjatlarini yuritish
		Ko'nikmalar:
		Asbob-uskunalar va SHHVni toza va soz holatda saqlash
		Kolonka ishini to'g'riligini namunaviy o'lchagich bilan tekshirish
		HYOQSHni quvvat manbalariga ulash
		Harakatlanuvchan yoqilg'i quyish vositalari orqali avtomobillarga yoqilg'i quyish
		Akamulyator batareya suyuqligini to'ldirish, xizmat ko'rsatiladigan uskunani tozalash va moylash, radiatorlarga suv qo'shish
		YOTK (yoqilg'i quyish kolonkalari), NO'A va SHHVdan foydalanish va ularni ta'mirlash hamda davlat tekshiruviga tayyorlash
		Baxtsiz hodisalar, yong'in va portlash holatlarida yoqilg'i quyish shoxobchalari (majmualar)da ABER va yo'riqnomalarga muvofiq harakat qilish
		Birinchi yordam ko'rsatish
		Baxtsiz hodisalar, yong'in va portlash holatlarida, ABER nizomlari va yo'riqnomalariga muvofiq harakat qilish
		Sotilgan yoqilg'i uchun ishlab chiqarish jurnallari va hujjatlarni rasmiylashtirish
		Bilimlar:
		Kasbiy faoliyatga tegishli lokal dalolatnomalar va tashkilotning yo'riqnomalari
		Yoqilg'i mahsulotlarini yetkazib beruvchi tashkilotlarda neft mahsulotlari sifatini nazorat qilish va taminlash bo'yicha yo'riqnomalar
		Ish joyini tayyorlash uchun uslub va usullar, ishlatiladigan asbob-uskunalar va SHHV, ish uchun gigiyena vositalari, o'qitish sifatiga qo'yiladigan talablar
		Avtomobillarga yoqilg'i quyish vositalarini, yoqilg'i quyish moslamalarini boshqarish rejimlarini ishlatgan holda avtomobillarga yoqilg'i quyish jarayonining ketma-ketligi
		Metrologiya, metrologiya xizmatlari va tashkilotlarining normativ-huquqiy bazasi, davlat metrologik nazorati
		Yoqilg'i quyish shoxobchalaridan foydalanish qoidalari

		Qish va yozda transport vositalariga yoqilg'i quyish uchun ishlatiladigan yoqilg'i xususiyatlari, rusumlari va markalari
		Xizmat ko'rsatadigan uskunalarni tozalash va moylash, radiatorlarga suv quyish va akkumulyator batareya suyuqligini to'ldirish usullari
		Yoqilg'i quyish uskunalari, elektr jihozlari va NO'A vazifalari, qurilmalari, ishlash prinsipi, ishlatish shartlari va qoidalari, ularga xizmat ko'rsatishga qo'yiladigan talablar
		HYOQSHning boshlang'ich benzinli elektr moslamasi va ichki yonish dvigatellarini jihozlaridan texnik foydalanish qoidalari
		Nosozliklarning turlari va ularni bartaraf etish usullari
		Yoqilg'i quyish uskunalari va asboblarni davlat tekshirish va tamirlash uchun tayyorlash shartlari va tartibi
		Mehnatni muhofaza qilish, yong'in, sanoat va atrof muhit xavfsizligi, bajarilgan ish doirasida elektr xavfsizligi bo'yicha qoidalar va yo'riqnoma
		Birinchi yordam va SHHV, yong'inga qarshi vositalar va gigiyena qoidalari
		ABER nizomlari
		Yoqilg'i quyish shoxobchalarida baxtsiz hodisalar va avariya vaziyatlari, yong'in sodir bo'lganda xodimlarning harakatlari tartibi to'g'risida yo'riqnoma
		Zaruriy hujjatlar ro'yxati, ularni tuzish qoidalari va talablari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	Yoqilg'ini xavfsiz va me'yorlarga muvofiq ravishda transport vositalari va tarqatuvchi sisternalarga to'ldirish uchun shaxsan javob beradi.
		Yarim avtomat, avtomatik va harakatlanuvchi yoqilg'i uskunalaridan foydalanishda qoidalar va texnika xavfsizligi talablariga amal qilishi shart.
		Ish jarayonida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan favqulodda holatlarda yo'riqnoma va ABER tizimiga muvofiq mustaqil qaror qabul qiladi.
		Nazorat-o'lchov asboblarning to'g'ri ishlashini va yoqilg'ini hisobga olish tizimining aniqligini ta'minlaydi.
		Mavjud uskunalar, yoqilg'i va moddiy qimmatliklarning butligi uchun moddiy javobgar hisoblanadi.
		Ish jarayonida aniqlangan nosozliklar yoki xavfli holatlar haqida rahbariyatga o'z vaqtida xabar beradi.
		Xavfli ish sharoitida mustaqil harakat qilish qobiliyatiga ega bo'lishi va doimiy ravishda bilim va ko'nikmalarini oshirishi shart.

Texnik va/yoki texnologik talab	Yoqilg'ini qabul qilish, saqlash, tarqatish va hisobga olish texnologiyasi asoslarini, shu jumladan yoqilg'ining fizik-kimyoviy xossalarini bilishi. Nazorat-o'lchov asboblari (NO'A), daraja o'lchagichlar, termometrlar, filtrlar va avtomatlashtirilgan tizimlar bilan ishlay olishi. Yoqilg'i sifatini nazorat qilish usullari va tahlil vositalaridan foydalanish ko'nikmasiga ega bo'lishi. Sig'imler va tarqatuvchi uskunalarga texnik xizmat ko'rsatish, ularning germetikligini, butligini va sanitariya holatini ta'minlashni amalga oshira olishi. Xavfsizlik qoidalariga qat'iy amal qilishi: mehnat muhofazasi, sanoat xavfsizligi, yong'in va ekologik xavfsizlik talablarini bilishi va qo'llay olishi. Hujjatlarni rasmiylashtirish, hisobot jurnallari va elektron axborot tizimlarini aniq va tizimli yuritish qobiliyatiga ega bo'lishi. Yarim avtomat, avtomatik va harakatlanuvchi yoqilg'i quyish vositalari hamda yoqilg'i saqlash uchun mo'ljallangan sig'imler (rezervuarlar) tuzilishi, ishlash tamoyili va ekspluatatsiya qoidalarini bilishi lozim.
---	--

Kasbning nomi:	Yoqilg'i quyish shoxobchasi texnigi	
Mashg'ulot nomining kodi:	52450	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	5	
Ish staji (amaliy tajriba)ga qo'yilgan talablar:	Malaka darajasi pastroq (avvalgi) kasbda kamida bir yil	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Majburiy dastlabki (ishga kirishda) va navbatdagi tibbiy ko'rik (tekshiruv)dan, shuningdek O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan tartibda navbatdan tashqari tibbiy ko'rik (tekshiruv)dan o'tish. Mehnatni muhofaza qilish, sanoat xavfsizligi bo'yicha bilimlarni belgilangan tartibda o'qitish va sinovdan o'tkazish. Elektr qurilmalari bilan ishlash tartibi va qoidalariga o'qitish va bilimlarini sinash. Yong'in xavfsizligi choralari, Yong'in-texnik minimymi (YOTM) bo'yicha o'qitish, shu jumladan xavfli chiqindilarni qayta ishlash huquqini beruvchi instruktaj va mashg'ulotlar o'tish	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta maxsus professional ta'lim yoki boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:	—	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	Texnik AYOQSH, Texnik AZS Yoqilg'i quyish shoxobchasi texnigi	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	4	52450002 Avtomobillarga gaz to'ldirish stansiyasi (AGZS) operatori
	3-4	52450003 Yoqilg'i quyish shoxobchasi operatori
	4	52450001 Avtomobillarga gaz to'ldirish kompressor stansiyasi (AGNKS) operatori
	4	52450002 Avtomobillarga gaz to'ldirish stansiyasi (AGZS) operatori
Mehnat funksiyalarining tasnifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	

		O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
F1.5- Avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari orqali yoqilg'i quyish va yonilg'i-moylash materiallarining sifatini nazorat qilish	F1.01.5 — Avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari orqali yoqilg'i quyish va yonilg'i-moylash materiallarining sifatini nazorat qilish	1. Ish joyini, asbob-uskunalarini va SHHVni ish uchun tayyorlash, ish joyida tozalikni saqlash
		2. Axborot jadvallari va xavflar to'g'risida ma'lumot tizimi, yerga ulash moslamalari, telefon aloqalari hamda yong'inga qarshi dastlabki asboblarning sozligi va ishlashini tekshirish
		3. Transport vositalariga yoqilg'i quyish joylarini vizual tekshirish va ularda mavjud bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish
		4. Yoqilg'i quyish moslamasining xizmatga yaroqliligini va xatoliklarini (har smenada) tekshirish
		5. Ulovchi moslamalarda zichlovchi prokladkalarni tekshirish, yoqilg'i sizib chiqish joylarni aniqlash
		6. Barcha ish rejimlarida avtomatik yoqilg'i quyish vositalarining to'g'ri ishlashini tekshirish
		7. O'ziga o'zi xizmat ko'rsatish rejimida va bir vaqtning o'zida benzin va gaz uchun o'lchash moslamalarini ulash bilan, "to'liq bakga qadar" rejimida benzinning litriga yoki puliga, benzin miqdoriga buyurtma berib, malum bir yoqilg'i dispetcherini avtomatik ravishda yoqish
		8. Yoqilg'i tarqatish kolonkasini (YOTK) joriy holatini va yoqilg'i quyish jarayonini kuzatish
		9. Avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimidan foydalangan holda YOTKni boshqarish gaz tarqatish kolonkasi (GTK)
		10. YOTKning boshqaruv rejimlarini o'zgartirish gaz tarqatish kolonkasi (GTK)
		11. Yoqilg'i quyish uskunalarining ishlashidagi belgilangan me'yordan chetga chiqishlarni aniqlash va ularni sozlash
		12. Sig'implarda va yoqilg'i liniyalarida yoqilg'i sizib chiqishlarini nazorat qilish
		13. Yoqilg'i quyish shoxobchasining sig'implar parkini kuzatish
		14. Xavfli chiqindilar bilan ishlash to'g'risidagi yo'riqnomaga asosan, ishlatilgan detallar va chiqindilarni maxsus konteynerlarga yig'ish
		15. Yoqilg'i quyish shoxobchalari rahbarlarini ish paytida aniqlangan nosozliklar va hodisalar to'g'risida xabardor qilish

		16. Belgilangan tartibda smenalarni qabul qilish va topshirish
		17. Axborot almashinuvi (tarmoq orqali, tashqi va qog'oz muhitda, tarmoq orqali olingan malumotlar bazalariga dastlabki ishlov berish)
		18. Yoqilg'i quyish shoxobchasida yoqilg'i, tegishli mahsulotlar va naqd pullar harakati to'g'risida yagona malumotlar bazasini yuritish
		19. Ishlab chiqarish jurnallari va sotilgan yoqilg'i hujjatlarini yuritish
		Ko'nikmalar:
		Asboblarni va jihozlarni toza va soz holatda saqlash
		YOTKning o'lchash xatoliklarini II darajali o'lchov asboblari yordamida tekshirish
		Masofaviy uzatish uskunalari va qo'lda ishlash rejimida YOTK (GTK)ni ishlatish
		Yoqilg'i va mahsulot osti suvlarning darajasini, sig'imning bir necha nazorat nuqtalarida yonilg'i harorati va yonilg'i zichligini avtomatik ravishda o'lchash
		NO'Ada ishlashda, gigiyena va yong'inga qarshi vositalardan foydalanish
		Yoqilg'i quyish shoxobchalarida yoqilg'i sarfini kuzatib borish, yoqilg'i miqdori, ortiqcha va kamligini hisoblash
		Yong'in xavfsizligi qoidalariga va transport vositalariga yoqilg'i quyish qoidalariga, yoqilg'i quyish shoxobchasida yurish qoidalariga rioya qilish
		Birinchi yordam ko'rsatish
		Yoqilg'i quyish shoxobchalari (majmualar)da baxtsiz hodisalar, yong'in va portlash holatlarida ABER va yo'riqnomalarga muvofiq harakat qilish
		Ishlab chiqarish jurnallarini yuritish, sotilgan yoqilg'i hujjatlarini rasmiylashtirish
		Bilimlar:
		Kasbiy faoliyatga tegishli lokal dalolatnomalar va tashkilotning yo'riqnomalari
		Yoqilg'i mahsulotlarini yetkazib beruvchi tashkilotlarda neft mahsulotlari sifatini ta'minlashni nazorat qilish bo'yicha yo'riqnomalar
		Ish joyini tayyorlash usullari va turlari, ish uchun ishlatiladigan uskunalar, o'qitish sifatiga qo'yiladigan talablar

		Avtotransport vositalarini yoqilg'i bilan to'ldirish jarayonining ketma-ketligi, yoqilg'i quyish uskunasi boshqaruv rejimlari
		Metrologiya, metrologiya xizmatlari va tashkilotlarining normativ-huquqiy bazasi, davlat metrologik nazorati
		Yoqilg'i quyish shoxobchalari va avtomatik yoqilg'i quyish moslamalaridan foydalanish qoidalari
		Qishki va yozgi vaqtlarda avtomobillarga yoqilg'i quyish uchun ishlatiladigan yoqilg'ining turlari, markalari, xususiyatlari va tashqi farqlari
		Yoqilg'i quyish uskunalarining vazifasi, qurilmasi, ishlash prinsipi, NO'A va elektr jihozlarning ishlash shartlari va qoidalari
		Foydalanuvchi miqdorida dasturiy taminot va shaxsiy kompyuterda ishlash qoidalari
		Bajarilgan ishlar doirasida elektrotexnika va elektronika
		Mahsulotlarni sotishda gigiyena talablari
		Mehnatni muhofaza qilish, yong'in, sanoat va atrof muhit xavfsizligi, bajarilgan ish doirasida elektr xavfsizligi bo'yicha qoidalar va yo'riqnomalar
		Birinchi yordam va SHHV, yong'inga qarshi vositalar va gigiyena qoidalari
		ABER nizomlari
		Yoqilg'i quyish shoxobchalarida baxtsiz hodisalar va avariya vaziyatlari, yong'in sodir bo'lganda xodimlarning harakatlari tartibi to'g'risida yo'riqnoma
		Zaruriy hujjatlar ro'yxati, uni tuzish qoidalari va talablari
		Kasbiy faoliyatga tegishli lokal dalolatnomalar va tashkilotning yo'riqnomalari
F1.02.5 - Yonilg'i-moylash materiallari va maxsus suyuqliklarning sifatini nazorat qilish	Mehnat harakatlari:	
	1. Ish joyini, asbob-uskunalarini va SHHVni ish uchun tayyorlash, ish joyida tozalikni saqlash	
	2. YOMM va maxsus suyuqliklar namunalarini fizik-kimyoviy tahlillari	
	3. Tahlil natijalari bo'yicha xulosalar tayyorlash	
	4. YOMM va maxsus suyuqliklarning sifatini aerodrom nazorat qilish	
	5. YOMMni va maxsus suyuqliklarni qabul qilish, hisobga olish va saqlash	

		6. YOMM va maxsus suyuqliklarning namunalarini qadoqlash va boshqa laboratoriyalarga yuborish
		7. Qurilmalar, asboblari va boshqa laboratoriya jihozlarning texnik holati va sozligini nazorat qilish, ulardagi kichik nosozliklarni bartaraf etish
		8. Texnik o'qishlarni o'tkazish
		9. Kerakli uskunalari, asboblari, kimyoviy moddalar va boshqa belgilangan hujjatlar uchun buyurtma tuzish
		Ko'nikmalar:
		Laboratoriya uskunalarini, SHHVni, asboblarni toza va soz holatda saqlash
		Ish jarayonida laboratoriya uskunalarini, asboblari, kimyoviy reagentlar va reaktivlardan foydalanish
		YOMM va maxsus suyuqliklarni tahlil qilish
		Tahlil o'tkazishning yangi usullarini o'zlashtirib olish va ularni o'z faoliyatida qo'llash
		Yong'in xavfsizligi qoidalariga va YOMMning laboratoriya nazoratiga, laboratoriya joylashgan joyda yurish qoidalariga rioya qilish
		Baxtsiz hodisalar, yong'in va portlash holatlarida ABER va yoqilg'i quyish shoxobchalaridagi yo'riqnomalarga muvofiq harakat qilish
		Kerakli asbob-uskunalar, qurilmalar, kimyoviy reagentlar, reaktivlar va boshqa belgilangan hujjatlar uchun talabnomalarni to'ldirish
		Bilimlar:
		Kasbiy faoliyatga oid lokal dalolatnomalar va tashkilotning yo'riqnomalari
		Yoqilg'i mahsulotlarini yetkazib beruvchi tashkilotlarda neft mahsulotlari sifatini nazorat qilish va taminlash bo'yicha yo'riqnomalar
		Ish joyini tayyorlash uchun uslub va usullar, ishlatiladigan asbob-uskunalar va SHHV, ish uchun gigiyena vositalari, o'qitish sifatiga qo'yiladigan talablar
		YOMM laboratoriyasining asbob-uskunalarini va jihozlaridan xavfsiz foydalanish qoidalarini
		Metrologiya, metrologiya xizmatlari va tashkilotlarining normativ-huquqiy bazasi, davlat metrologik nazorati
		YOMM va maxsus suyuqliklarni hisobga olish va saqlash qoidalarini

		Mehnatni muhofaza qilish, yong'in, sanoat va atrof muhit xavfsizligi, bajarilgan ish doirasida elektr xavfsizligi bo'yicha qoidalar va yo'riqnomalar
		Birinchi yordam va SHHV, yong'inga qarshi vositalar va gigiyena qoidalari
		ABER nizomlari
		Yong'in sodir bo'lgan taqdirda, YOMM laboratoriyasida avariya vaziyatlarini bartaraf etish bo'yicha yo'riqnomalar
		Zaruriy hujjatlar ro'yxati, uni tuzish qoidalari va talablari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	Avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari orqali yoqilg'i quyish jarayonining xavfsiz, aniq va uzluksiz amalga oshirishini ta'minlash uchun shaxsan javob beradi.
		Yoqilg'i va moylash materiallarining sifatini nazorat qilishda belgilangan talab va me'yorga rioya qilish uchun javobgar.
		Nazorat-o'lchov asboblari va avtomatlashtirilgan tizimlardan to'g'ri va samarali foydalanish uchun javob beradi.
		Ish jarayonida aniqlangan har qanday nosozliklar, yoqilg'i sifatining o'zgarishi yoki tizimdagi xatolar haqida rahbariyatga o'z vaqtida xabar beradi.
		Vazifa yo'riqnomasi doirasida mustaqil ravishda qaror qabul qilish qobiliyatiga ega bo'lishi lozim.
		Topshirilgan uskuna, yoqilg'i mahsulotlari va moddiy boyliklarning butligi va xavfsizligi uchun moddiy javobgar hisoblanadi.
		Hisobotlarni yuritish, ma'lumotlarni elektron tizimga kiritish va ish jarayonini hujjatlashtirishda mas'uliyatni o'z zimmasiga oladi.
	Texnik va/yoki texnologik talab	Avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari (ABT) tuzilishi, ishlash tamoyili va foydalanish qoidalarini bilishi shart.
		Yoqilg'i va moylash materiallarining fizik-kimyoviy xususiyatlari, saqlash va tarqatish texnologiyasini yaxshi bilishi lozim.
		Nazorat-o'lchov asboblari (manometr, termometr, daraja o'lchagichlar), filtrlar va sifat nazorati uskunalar bilan ishlay olishi.
		Elektron hisobga olish tizimlarida ma'lumotlarni kiritish va ularni tahlil qilish ko'nikmasiga ega bo'lishi.

	Sifat nazorati bo'yicha talab qilingan tahlil usullari (namunalar olish, tashqi ko'rinishni baholash, filtrlar holatini tekshirish va h.k.) bo'yicha bilimlarga ega bo'lishi. Mehnat muhofazasi, yong'in xavfsizligi va ekologik xavfsizlik talablarini bilishi va ularga rioya qilishi shart. Yoqilg'i tarqatish, hisob-kitob yuritish va texnik hujjatlarni rasmiylashtirish ishlarini aniq va tizimli amalga oshira olishi kerak.
--	---

LOYIHA

V. Kasbiy standartning texnik ma'lumotlari

5.1. Kasbiy standartni ishlab chiqishda ishtirok etgan tashkilot (korxona)lar to'g'risida ma'lumot

№	Ishlab chiquvchilar to'g'risida ma'lumot	
	Ish joyi va lavozimi	Familiyasi, ismi, otasining ismi
1	"O'zbekneftgaz" AJ HR Departament boshlig'i	Avezov Anvar Xabibulayevich
2	"O'zbekneftgaz" AJ Tashkiliy rivojlantirish va personalni me'yorlashtirish bo'lim boshlig'i	Nurmuxamedov Murodjon Ravshanovich
3	"O'zbekneftgaz" AJ Tashkiliy rivojlantirish va personalni me'yorlashtirish bo'lim boshlig'i o'rinbosari	Sattarov Ulugbek Baxtiyevich
4	"O'zbekneftgaz" AJ Tashkiliy rivojlantirish va personalni me'yorlashtirish bo'limi eksperti	Kashapova Dina Amilevna
5	Buxoro neft va gaz sanoati kolleji Rahbariyat Direktor	Usmonov Safar Bahronovich
6	Buxoro neft va gaz sanoati kolleji Rahbariyat Direktorning o'quv va tarbiyaviy ishlar bo'yicha o'rinbosari	Xafizov Akmal Rustamovich